

[Начало](#) / [Пленарни заседания](#) / [Стенограми от пленарни заседания](#)

Стенограми от пленарни заседания

СТО ДЕВЕТДЕСЕТ И ТРЕТО ЗАСЕДАНИЕ София, сряда, 4 ноември 1998 г. Открито в 9,06 ч.

04/11/1998

Председателствали: председателят Йордан Соколов и заместник-председателите Иван Куртев, Благовест Сендов и Петя Шопова
Секретари: Васил Клявков и Ивалин Йосифов

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЙОРДАН СОКОЛОВ (звъни): Откривам заседанието.

Постъпили законопроекти и проекторешения от 28 октомври до 3 ноември 1998 г.:

1. Отчет за хода на изпълнението на Националната стратегия за присъединяване на Република България към Европейския съюз. Вносител: Министерският съвет.
2. Законопроект за държавния бюджет на Република България за 1999 г. Вносител: Министерският съвет. Водеща комисия - Комисията по бюджет, финанси и финансов контрол. Законопроектът е разпределен и на всички останали комисии.
3. Законопроект за данък върху добавената стойност. Вносител: Министерският съвет. Водеща комисия - Комисията по бюджет, финанси и финансов контрол.
4. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за таксите върху течните горива за фонд "Републиканска пътна мрежа" и за Националния фонд за опазване на околната среда. Вносител: Министерският съвет. Водеща комисия - Комисията по бюджет, финанси и финансов контрол.
5. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане. Вносител: Министерският съвет. Водеща комисия - Комисията по бюджет, финанси и финансов контрол.
6. Законопроект за изменение на Закона за местните избори. Вносител: народният представител Панчо Панайотов. Водеща комисия - Комисията по правни въпроси и законодателство срещу корупцията.
7. Законопроект за изменение на Закона за обезщетяване на собствениците на одържавени имоти. Вносител: народният представител Светослав Лучников. Водеща комисия - Комисията по правни въпроси и законодателство срещу корупцията.
8. Законопроект за политическите организации и партии. Вносител: народният представител Петко Илиев и група народни представители. Водеща комисия - Комисията по правни въпроси и законодателство срещу корупцията.
9. Законопроект за лечебните заведения (Закон за организацията на болничното дело). Вносител: Александър Томов и група народни представители. Водеща комисия - Комисията по здравеопазването, младежта и спорта.
10. Проект за решение на Народното събрание относно бюджета на Българската народна банка за 1999 г. Вносител: Българска народна банка.

Предложения по дневния ред.

Днес е първият пленарен ден на месеца. Редът за предложения по чл. 39, ал. 7 от нашия правилник е на Парламентарната група на Евролевицата, на Парламентарната група на "Народен съюз - БЗНС, ДП", на Парламентарната група на Демократичната левица и на Парламентарната група на Обединението за национално спасение. По реда на този текст има направено само предложение от Парламентарната група на Демократичната левица: "На основание чл. 39, ал. 7 от правилника от името на Парламентарната група на Демократичната левица предлагам точка в програмата на Народното събрание през седмицата (4-6 ноември) да бъде: "Законопроект за изменение на Гражданския процесуален кодекс N 854-01-55 от 11 май 1998 г. с вносител народния представител Любен Корнезов". Това предложение съгласно правилника и утвърдената практика не се гласува. То не може да бъде изобщо в седмичната програма, може да бъде включено в програмата за днешния ден, така че с него ще започнем.

Има предложение по седмичната програма от Парламентарната група на Съюза на демократичните сили и предложение от народния представител Велко Вълканов за законопроекта за ветераните от войната.

На Председателски съвет постигнахме съгласие да предложим проект за програма за работата на Народното събрание за периода 4-6 ноември 1998 г., както следва:

Първа точка ще бъде предложението по ал. 7, за което стана дума.

2. Първо четене на законопроекти за изменение и допълнение на Закона за административно-териториалното устройство на Република България - продължение.
3. Законопроект за ратифициране на Допълнителния протокол, приет на 13 октомври 1995 г., и на Протокол II, с измененията от 3 май 1996 г. към Конвенцията за забрани или ограничения върху използването на определени конвенционални оръжия, които може да се смятат за прекомерно нараняващи или за имащи неизбирателни въздействия. Вносител: Министерският съвет.
4. Първо четене на законопроекта за изменение на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд. Вносител: народният представител Владислав Костов.
5. Второ четене на законопроект за българското гражданство.
6. Ново обсъждане на Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, върнат от президента на Република България с Указ N 362.
7. Второ четене на законопроекта за ветераните от войните.
8. Второ четене на законопроект за чужденците в Република България.
9. Второ четене на законопроекта за държавния служител.
10. Парламентарен контрол.

По предложената седмична програма има ли предложения за разместване или отпадане? Няма.

Моля, гласувайте предложената проектопрограма.

Гласували 188 народни представители: за 187, против няма, въздържал се 1.

Седмичната програма е приета.

За информация на уважаемите народни представители: в петък ще проведем тържествено честване на приноса на Димитър Пешев, бивш заместник-председател на XXV Народно събрание и 42 депутати за спасяване на българските евреи. Поканили сме гости, освен техни роднини и автора на една новоизлязла книга, която беше чествана в Италия на 16 октомври, озаглавена "Човекът, който спря Хитлер". Потвърдили са идването си тук председателят на парламента на Израел, вицепрезидентът на италианския парламент и трима депутати, както и авторът на книгата. В 9,50 ч. ще дадем почивка. Смятаме, че честването ще продължи не повече от час и половина - два, след което ще продължим с парламентарния контрол. Решихме председателят на парламента на Израел и вицепрезидентът на италианския парламент да бъдат тук, вляво от нас. Молбата ни е към парламентарните групи на ОНС и на Народен съюз, ако не възразяват, другите гости, които са депутати, да ги поканим в средата на първия ред. Ако има възражения, ще търсим друго решение. Останалите гости ще бъдат горе в ложата. Поканен е и дипломатическият корпус.

Преминаваме към първа точка от днешния дневен ред:

ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС N 854-01-55, вносител народният представител Любен Корнезов.

Думата има господин Светослав Лучников.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа! Проблемът с изменението на чл. 288 от Гражданския процесуален кодекс е един проблем с много жив социален отглас в нашето общество, защото засяга много болезнени проблеми при делбата на имуществото, особено при делбата, където са включени жилища. По този въпрос ние постигнахме съгласие, че трябва да направим известна корекция, обаче не можахме да уточним достатъчно приемлив за всички текст. В края на миналата сесия ние възложихме на двама народни представители да помислят през ваканцията и да предложат нещо по-конкретно, което да обсъдим в комисията, за да няма спорове, защото текстът е елементарен, той е един-единствен текст.

Затова сега аз предлагам да отложим разглеждането на този въпрос, като поемам ангажимент още в четвъртък в комисията да се помъчим да направим някакъв взаимно приемлив текст, за който тук да гласуваме единодушно. Засега не сме готови още и затова ви моля да отложим разглеждането на въпроса.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЙОРДАН СОКОЛОВ: Благодаря на господин Лучников.

Думата има господин Корнезов.

ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ (ДЛ): С леко нарушение на процедурата - две изречения. Не съм против. Трябва да намерим изход от създадената ситуация. Направихме консултации, макар и на крак. Председателят на Комисията по правните въпроси и законодателство срещу корупцията пое и ангажимент в четвъртък отново да го разгледаме. И моля Ви, господин председателю, за следващата седмица, дай Боже, да намерим най-оптималната формула, този законопроект да влезе в пленарната зала и да решим един социален въпрос, който засяга хиляди хора. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЙОРДАН СОКОЛОВ: Благодаря на господин Корнезов.

Моля, формално да гласуваме отлагането на този законопроект.

Гласували 172 народни представители: за 164, против 8, няма въздържали се.

Предложението е прието.

Преминаваме към втора точка от дневния ред:

ПЪРВО ЧЕТЕНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНОТО УСТРОЙСТВО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ. Вносител: Министерски съвет, Илиян Попов и група народни представители - продължение.

Има думата господин Стефан Нешев.

СТЕФАН НЕШЕВ (ЕЛ): Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа народни представители! Излизам на тази трибуна, за да изразя становището на Парламентарната група на българската Евролевица относно законите за изменение и допълнение на Закона за административно-териториалното устройство на Република България. Темата за административно-териториалното устройство на България трябва да се разглежда като инструмент за превръщане на държавата от тоталитарна система чрез децентрализиране на държавната власт и развитие на местното самоуправление към държава, основаваща се на гражданското общество. Административно-териториалното устройство трябва да отразява спецификата, традициите и целите, които си поставяме за развитието на България.

Днешните промени, които искаме да извършим в административно-териториалното устройство на страната, не могат да се разгледат извън общата концепция за функционално-йерархическата и пространствена структура на страната, т. е. колко нива на местно самоуправление ще бъдат наложени на България.

Естествено, тази йерархическа съподчиненост трябва да бъде съобразена с хоризонталните комуникационни и кооперативни връзки между селищата.

Политическото ръководство на българската Евролевица и нейната парламентарна група смятат, че при сегашното икономическо, социално и политическо състояние на България трябва да се формират две нива на местно самоуправление - общинско и областно, чрез избор на общински и областни съвети на самоуправление, които да формират и разпореждат общинската и регионална политика за развитие на страната. В по-нататъшното си съображение по административно-териториалното устройство на страната аз ще излагам становището на Парламентарната група на българската Евролевица, изхождайки от тази основна предпоставка.

Днес да се противопоставиш на предложението на Съюза на демократичните сили и излъчения от него Министерски съвет за възстановяването на 28 области, с което се подхранва човешката суетност на гражданите на редица градове, които имаха възможността да бъдат аранжирани като окръжни центрове, е политически нецелесъобразно, но истинските политици не бива да бъдат подвластни на временни и конюнктурни интереси, а трябва да градят рационална и перспективно-ефективна политика, която винаги е била оценявана от историческото време.

Какво показва историческата справка по административно-териториалното устройство на България? До този момент в България са извършени 15 реформи в административно-териториалното ѝ устройство. Областта като териториална единица от най-висок ранг за първи път е създадена през 1934 г. и е съществувала при пет реформи. Броят на областите е вариал през различните периоди от 9 до 12. Господа от СДС, добре го запомнете: 1934 г., от 9 до 12! Какво ни показва опитът на Европа? Административно-териториалното деление на европейските страни е основано на два типа - двустепенна и тристепенна система. То винаги е идентично със съществуващите и реално функциониращи нива на местно и регионално самоуправление. В Австрия, Белгия, Германия и Испания високите нива осъществяват регионалната политика. В България, Гърция, Полша и Финландия второто равнище изпълнява децентрализираната държавна власт. Сравнителният анализ показва, че видът и големината на регионалните структури имат широк диапазон на отклонение. Средната големина на териториалните общности отразява специфичното влияние на политическите, икономическите и социалните фактори. Съществува право пропорционална зависимост между броя и големината на административно-териториалните единици и вида и обема на функциите и компетенцията, изпълнявани от тях. Тук възниква и първият въпрос, който искам да ви поставя: имаме ли ясна и детерминирана концепция за функциите на второто ниво на местното самоуправление? Вторият риторичен въпрос изисква да отговорим защо след като досегашните области отговарят на съществуващите интегрални социално-икономически

райони и, най-важното, сме единствената страна в Централна и Югоизточна Европа, която напълно отговаря на стандарта на НУЦ-2, който е основна рамка за транснационална европейска пространствена интеграция, искаме да разработим регионално деление, а в същия момент Унгария, Полша и други страни чрез целеви програми за районите си искат да създадат регионално деление, отговарящо на нашите области в момента.

И третият, не по-маловажен въпрос, който трябва да получи отговор, е можем ли икономически да осигурим това регионално деление, тоест имаме ли този финансов ресурс? За съжаление Министерският съвет не даде в Комисията по местно самоуправление необходимия разчет за финансовата издръжка на новото регионално деление. Предварителните разчети сочат, че това ще бъде една непосилна за държавния бюджет издръжка, която ще наложи да се направят сериозни съкращения в рамковата му част за такива важни сфери, като образованието, здравното и пенсионното осигуряване и социалните помощи. Мога с конкретни цифри да посоча неизплатените субсидии в редица общини за 9-месечието на тази година, както и тревогата на Учителския синдикат, че за нормалното функциониране на средното образование средствата от държавния бюджет за 1999 г. трябва да нараснат до 500 млрд. лв. Тогава защо е необходимо, при положение, че сегашното регионално деление отговаря на програмата на Европейския съюз за Централна и Югоизточна Европа "Интерек", при създадени и балансирани устойчиви региони по системата НУЦ-2, които отговарят на нашите области, да си позволяваме този скъпо струващ каприз?

Прилагайки научно-обоснованата методика за оценяване на структурната роля на градовете, позната като таксономичен метод, можем обективно да определим истинските областни центрове. Науката е дала възможност да се определи зоната на влияние на областните центрове чрез значението на неговата интегрална оценка. Това би позволило да определим обективно както истинските областни центрове, така също и границите на сегашните области. Чрез очертаните зони на влияние може да се наложи корекция на територията на сегашните области, но това би довело най-много до увеличаването на областите с една или четири. Тогава аз си позволявам да ви попитам, дами и господа народни представители, ако безкритично приемем предложения от Министерския съвет проект, няма ли да повторим грешките с приемането на закони, за които трябваше други инстанции да ни напомнят, че не са с добро качество?

Позволете ми да взема отношение към проекта на група народни представители, внесен в Народното събрание. Бих искал първо да взема отношение по § 4 от същия законопроект. Условието за създаване на нова община трябва да бъдат интегрална оценка на таксономичния метод като степен на развитие и поле на влияние, както и икономическите функции като фактор за самоиздръжка. Смятам, че абсолютните стойности на числата, говоря за промяната от 4000 на 7000, не могат да бъдат обективен критерий. По § 9, отнасящ се за чл. 27 и създаващ новата ал. 3, Парламентарната група на българската Евролевица е категорична, че предоставяме възможността на Министерския съвет да закрива общини. А това е грубо погазване на местното самоуправление и гражданското общество. Същото е отношението ни и към § 13, касаещ чл. 34. Преименуването на общината е право на жителите на самата община и вменяването в правомощията на Министерския съвет е погазване на това право. Още повече, че животът е доказал, че всяка нова идея трябва да среща дозирано съпротивление, за да може само най-доброто и най-полезното да получава своята реализация.

За разлика от вносителите Парламентарната група на българската Евролевица смята, че чл. 36 от закона трябва да се запази, а именно това са функциите на Министерския съвет. Става дума за § 15 на проекта.

Не намирам за съществено, но ще отбележа, че в § 14 трябва да се даде дефиниция за селищни образувания с национално значение. Не може да се коментира един термин, който не е ясно и строго детерминиран.

В заключение искам да уверя уважаемото народно представителство, че бележките ни са добронамерени, имат за цел да повишат значението и качеството на закона. Ние желаем да създадем двустепенно териториално устройство и местно самоуправление, което да ни направи още по-адаптивни към системата на Европейския съюз. По направените бележки ще внесем предложения за второ четене, които се надяваме да бъдат взети от вас под внимание. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Стефан Нешев.

Има думата господин Емануил Йорданов.

ЕМАНУИЛ ЙОРДАНОВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! За съжаление, ще трябва да започна изказването си с процедурен въпрос. Искам да припомня на колегите, че днес ние разглеждаме на първо четене два законопроекта, което по правилник означава, че трябва да се занимаваме с принципите и основните идеи на тези законопроекти, а не с детайлите и не с въпроси, които въобще не са включени в тях. Именно такъв е въпросът за второто ниво на местно самоуправление. Този въпрос не влиза нито в един от двата законопроекта, така че е излишно да го обсъждаме днес. Тези два законопроекта касаят единствено административно-териториалното устройство на Република България.

Да минем по същество.

По първия законопроект, който е представен от Министерския съвет. Предложените нови области, с техните центрове и територия, са утвърдени в продължение на последните 120 години от историята на България. Те са съществували през по-голямата част от този период, независимо от това какво име са имали - дали е било окръг или област. Става въпрос за една установена традиция, с която се е съобразил Министерският съвет при изготвяне на законопроекта. Има създадени връзки, има създадени институции и съобразяването с тези реалности би довело до едно значително по-добро административно обслужване на населението.

Когато говорим за територии на области и на общини, на първо място би следвало да обърнем внимание на Конституцията. Чета:

"Чл. 136. Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление.

Чл. 142. Областта е административно-териториална единица за провеждане на регионална политика за осъществяване на държавно управление по места - подчертавам - и за осигуряване на съответствие между националните и местните интереси."

Тоест, въпросът за областите е предимно държавна грижа. Той не е въпрос за местно самоуправление. Областта е това звено, което стои между държавата и общините и има задачата да изпълнява точно тези функции, които са посочени в Конституцията.

Тук се изказаха и някои съмнения относно § 12 от първия законопроект, в който се казва, че Министерският съвет в едномесечен срок от влизане в сила на закона определя функциите, структурата и числеността на областните администрации. Този текст се тълкува неправилно, сякаш с подзаконов нормативен акт Министерският съвет ще се опита да определи функциите на областния управител. Това не е така. Внимателният прочит на текста сочи, че става въпрос единствено за областната администрация, която по силата на чл. 143, ал. 1 от Конституцията подпомага областният управител при осъществяване на неговите функции. А функциите на областния управител са определени със Закона за администрацията, който ние неотдавна приехме.

По втория законопроект, който е внесен от Илиян Попов, Методи Андреев, Велислав Величков и мен, бих се спрял на основните неща. Оказва се, че в Закона за административно-териториалното устройство на Република България съществуват определени понятия, които обаче не са намерили своето обяснение.

Когато ние дефинираме тези понятия с конкретни текстове в закона, улесняваме правоприлагането впоследствие.

Друг един от акцентите на този законопроект е промяната в изискванията за създаване на нова община. Тук искам да подчертая, че текстът не касае съществуващите общини. Те се запазват такива, каквито са. Новите изисквания касаят единствено новосъздадените общини. И това, което ние предлагаме в основната си част, е минималният брой жители на новата община да бъде 7000 и тя да има доказана възможност за собствени приходи от местни данъци и такси в размер не по-малко от 25% от собствения ѝ бюджет. Мисля, че това е нещо съвсем нормално, защото общината, когато има твърдение, че може да осъществява самоуправлението си, би трябвало да има и някакви собствени приходи. Когато се искат само пари от държавата, с които да се осъществява местната власт, тогава не мисля, че би могло да се говори за самоуправление.

Другото, което е съществено за този законопроект е едно малко по-детайлно изчистване на процедурите за промяна на границите на съществуващи общини, поради отделяне на населено място и присъединяването му към съседна община.

Спорове възбудиха и новите текстове на чл. 34 и чл. 35. В мотивите на законопроекта ние сме отразили, че създаването на тези текстове се налага поради наличието на едно решение на Конституционния съд, с което старите текстове са били обявени за противоконституционни. В случая сме се съобразили изцяло с това решение. Промяна на наименование на населено място и на селищно образование с национално значение е функция на президента. Единствено президентът може да осъществи това свое право. Ние сме уточнили кой би могъл да прави предложения. Искам да подчертая, че тези предложения в никакъв случай не ангажират задължително президента да се съобрази с тях. Правото е изцяло негово. Това е, което исках да кажа за двата законопроекта.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Йорданов.

Има думата за изказване господин Иван Борисов.

ИВАН БОРИСОВ ЦОНЕВ (ДЛ): Благодаря Ви, господин председател. Уважаеми колеги народни представители, днес ние обсъждаме два законопроекта за изменение и допълнение на Закона за административно-териториалното устройство на Република България. В Парламентарната комисия по местно самоуправление двата законопроекта бяха разглеждани на две отделни заседания. Разбира се, в това няма нищо лошо. На 14 октомври беше разгледан законопроектът на Министерския съвет, с който Република България се разделя на 28 области, а на 20 октомври в комисията беше разгледан законопроектът, внесен от господин Илиян Попов и група народни представители, според който, цитирам: "Нова община може да се обособи при минимум 7000 души население". За втория законопроект имаше един глас "против". Това беше моят глас. На заседанието на комисията обосновах защо гласувах "против". Някои от моите съображения ще изложа и тук, от парламентарната трибуна.

Това, че законопроектът за разделянето на Република България на 28 области ще се гласува и в парламентарната зала стана ясно още по време на заседание на комисията. Подобни закони се приемат или на база на солидна икономическа обосновка, или изпълнявайки определена политическа поръчка. В случая ние нямаме абсолютно никаква икономическа обосновка. Явно сме изправени пред втория вариант - приемаме закон по политическа поръчка. Няма да се спирам подробно на приложените към законопроекта мотиви. Според мен те не са убедителни. Ще цитирам един от мотивите: "Със законопроекта се създават предпоставки за преодоляване на фактическото отдалечаване на централните на областите от мястото на действието и се създават възможности за своевременни и бързи решения." Това не е мотив.

Как може да се говори за фактическо отдалечаване на централните в област Монтана, когато най-големите разстояния от областния център до най-отдалечените общини е под 100 км? Ще посоча примери. Разстоянието от Монтана до Оряхово е 78 км; до Роман - 82; до Кнежа - 76. А разстоянието от областния център до най-отдалечената община - Брегово, е 132 км. Това са разстояния, които с всеки автомобил се преодоляват за по-малко от час. Кой областен управител сега пътува с "Жигули"? Най-голямото разстояние между най-отдалечените общини - Роман и Брегово, е 214 км. Никога не мога да се съглася, че това са големи разстояния. С предоставените им западни автомобили господата областните управители само за един ден могат да бъдат в които желаят общини на областта, още повече, че те ежедневно пътуват от Враца до Монтана.

Не, не във физическата отдалеченост и в разстоянията е проблемът. Проблемът е друг и всички ние го знаем много добре. Мога да посоча много примери, когато общините се посещават от областните управители, но не се посещават кметовете и не се организират срещи с кметовете на общините. Такива са случаите в Криводол, Оряхово, Бяла Слатина, Ружинци и много други. Говоря за областни управители, защото в област Монтана за година и половина имаме двама областни управители, разбира се, и двамата от СДС. Така че разстоянията съвсем не са големи. Общините се посещават, но срещите се провеждат не с кметовете на общините, а с ръководителите на СДС. Но в това няма нищо учудващо, защото и при двете посещения на господин Иван Костов във Враца - юни 1997 и юни 1998 г. във връзка с тържествата за Ботев, господин Иван Костов не намери за нужно да се срещне с кмета нито на община Враца, където беше, нито на община Бяла Слатина, където беше, нито на община Борован. Това просто е практика на СДС, за която ключовата дума на успеха е морал.

Един от мотивите гласи: "Стабилизиране на регионалните административно-териториални структури с 28 областни центъра, с които е пряко свързано и обслужване на населението. Така се дава тласък на структурната административна реформа" - край на цитата.

Уважаеми колеги, трябва ли да коментираме това, че областта не обслужва пряко населението? Тя е съединително звено, съединително управляващо звено между държавното и местното самоуправление. Обслужването на населението е предмет и задължение на общините, а не на областите. Това не е административна реформа. Това е просто връщане назад.

Смятам, че с този закон още повече се обезличава местното самоуправление. Общините стават безлични структури, което противоречи на Европейската харта. В условията на финансов колапс се разкриват нови 1000 щатни бройки. Това е огромен неоправдан разход за данъкоплатеца. Назначаването на областни управители е недемократичен акт, който: първо, дестабилизира институцията; второ, дава политически отенък и определя до голяма степен политически нюанс в действията на този държавен орган; и трето, определя политически подход при назначаването на длъжностните лица и експертите в областната администрация. В този си вид законът не определя и функциите на областната администрация. Например, те ще разпределят ли субсидии или някакви други средства? Поставям ви въпроса: в условията на раздържавяване защо трябва да се създава нов апарат - голям, скъпо струващ, дори смее да твърдя репресивен апарат.

В новия § 13 от Преходните и заключителните разпоредби дословно е записано:

"1. Областните управители на закритите области продължават да изпълняват функциите си до назначаването на областните управители.

2. Трудовите правоотношения на служителите от съответните областни администрации се уреждат при условията на чл. 328, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда."

От така предложените редакции на т. 1 и т. 2 от § 13 не е ясно в какъв срок трябва да бъде изпълнено всичко това. Би трябвало до влизането в сила на закона, евентуално 1 януари 1999 г., Министерският съвет да организира изпълнението на всички тези дейности.

По този законопроект си позволявам да изразя още едно съображение. Става дума този път за терминология.

Предлагам новите 28 административно-териториални единици да се наричат не области, а окръзи. Зная, че в Конституцията е записано: "Територията на Република България се дели на общини и области". В историята на България понятието "област" е придобило значение на по-голяма административно-териториална единица. Знаем и размерите на областите в Русия например, знаем какво представляват окръзите в Югославия.

Уважаеми колеги, ще споделя с вас накратко моите съображения, поради които в Парламентарната комисия по местното самоуправление гласувах против законопроекта, внесен от господин Илиян Попов и група народни представители.

Първо, смятам, че това е по-скоро опис на съдържанието на законопроекта, а не мотиви. Категорично не приемам предложението в § 4, където е записано, цитирам:

"В ал. 1 на чл. 8 се правят следните изменения: в т. 1 цифрата "4000" се заменя с "7000"."

Това предложение може да има и друг прочит, а именно: "Нова община може да се обособи при минимум 7000 души".

При обсъждането на законопроекта в комисията вносителите ни информираха следното: "Бяхме се спрели на цифрата 5000. В последния момент решихме тази цифра да бъде променена на 7000. Има тенденция на роене на общини. Трябва да създадем бариери и да спрем роенето на общини" - край на цитата.

Казах го в комисията, ще го кажа и сега:

Господа управляващи, вървите в грешна посока. Спрете се. Грешим. Защо трябва да поставяме бариери? Помислете, не отиваме ли в разрез с тенденциите за местното самоуправление? В законопроекта това е само първата бариера, която се поставя пред създаване на нови общини. Има и други ограничения като доказана възможност за собствени приходи и така нататък.

При обсъждането на законопроекта в комисията бяхме информирани, че в момента 64 от общините в България са под 4000 човека. И това съвсем не им пречи

да функционира нормално. Не съм проверявал тези цифри, може и да не са абсолютно точни, но със сигурност обаче мога да кажа, че във Видинския регион има четири общини под 4000 човека. Това са Бойница, Грамада, Макреш и Чупрене.

Питам: защо искате да поставяте почти два пъти по-висока бариера от съществуващата? Данните от статистиката показват, че от 33 общини в област Монтана 10 попадат в границите между 3000 и 7000 човека. Значи ли това, че един ден ще решим и тях да закрием? Обърнете внимание, това са преди всичко общини, които са в планински и погранични райони. Не се ли страхувате, че създаваме с това опасни предпоставки за обезлюдяване на този и без това безлюден район?

Вземете стенограмата от заседанието на Комисията по местно самоуправление от 20 октомври 1998 г. и сами можете да прочетете следното изказване на член на комисията, депутат от СДС, цитирам: "Ние смятаме, че за Видинския регион оптималният брой на общините е 4. Това са Видин, Белоградчик и Кула. Коя ще бъде четвъртата община още не сме решили." - край на цитата. Това е изказване от заседание на парламентарна комисия, а не общи приказки в някоя кръчма или изказване на вицепрезидент в Севлиево например. Има стенографски запис.

Аз питам: къде и кой решава колко и кои да бъдат общините в България? Решили сте от 11 да направите 4 общини във Видинския регион. Според Конституцията на Република България тези решения трябва да се вземат от народните представители в пленарна зала, а не в някоя партийна централа, например на "Раковски" 134. На чии интереси служим? Вярно, идат избори, и много важно е кой ще ги спечели. Но всички ние тук дадохме клетва на 7 май миналата година.

Появиха се дори съобщения, че ще се закриват такива общини като Борован. Това е абсурдно. Вярно е, че Борован е трън в очите на много ръководители. Чудеса не са направили в Борован, но вярно е и това, че тази община спокойно би могла да бъде взета за модел на просперираща община. Населението там е 7800 човека и по абсолютно никакви критерии общината не може да бъде закрыта. Там има и 1000 човека нерегистрирани, а през летния сезон ежегодно там отиват по 1000 души пенсионери от градовете. Там има трайна тенденция да се заселват хора, а не да напускат. Причините за това са много. Средната цена на хляба там е 120 лв., на солидни основи е поставено здравеопазването, на завидно ниво е социалното подпомагане, в Дома за стари хора ежедневно се хранят безплатно 350 човека, на територията на общината живеят и работят 120 човека с висше образование. В коя община в страната по-добре е решен въпросът с обработването на земята? Ще спра дотук и ще запитам: какво ще стане с тази изградена инфраструктура, с тези социални придобивки, ако един ден Борован бъде закрыта като община?

Не е случайно това, че миналата година в съседното село Рогозен беше проведен референдум и 98 на сто от 1500-те му жители официално дадоха своя вот да преминат от община Борован в община Хайредин. Спазени са абсолютно всички процедури при провеждане на референдума. Питам: кой и защо не си свърши работата, за да премине Рогозен към Борован? Разбира се, при напускането на Рогозен от община Борован, Хайредин пак надвишава предлаганата от вас цифра 7000 души.

Или да запитам: защо и община Георги Дамяново влезе в нечии списъци за закриване? И там има добре изградена инфраструктура. Не съм убеден, че в страната има по-добра селска общинска здравна структура от тази в Георги Дамяново. Разбира се, има обяснение - кметът на общината д-р Свиларов дълги години работеше като главен лекар на местната поликлиника. Къде ще отидат граничните села Дълги дол, Копиловци и Говежда, ако се закрие община Георги Дамяново? Към Берковица, Чипровци или Монтана? И с това ще подобрим обслужването на населението? Никой не може да ме убеди в това. Твърдите, че Кнежа и Оряхово са далеч от областния център Монтана - 78 км и това е мотив да се направи ново административно-териториално деление на страната. Като закриете община Георги Дамяново ще принудите живущите в граничните села, вместо да пътуват по 15 - 16 км до Дамяново, да изминават по 45 км до новите общински центрове. И с това ще се подобри обслужването на населението? Разбира се, не. А каква работа ще предложите на съкратените от общинската администрация? Най-вероятно и те ще потърсят работа в чужбина. Чудесна перспектива.

Още по-тежка ще бъде ситуацията във Видинския регион. Например в община Чупрене живеят 3700 човека. Познавам тези хора - там високо в планината до границата с Югославия, а тепърва предстои връщане на горите. Не им завиждам, като си представя, че десетки пътища трябва да минат до неизвестно кой нов общински център. Или примерът със село Балей. То е на 4 км от община Брегово. А при евентуално окрупняване на общините, те трябва да ходят до Видин на 35 км.

Ето защо още веднъж ви казвам: господа управляващи, спрете се. Вървим в обратна посока. Грешим. Повтаряме стари грешки. Нека още веднъж се запитаме: тази административна реформа ще я правим за удобство на управляваните или за удобство на тези, които ще управляват, евентуално новите областни администрации?

Нямам право да не споделя от парламентарната трибуна и съображението на италианския сенатор проф. Сабата. На проведената от него среща с парламентарната Комисия по местното самоуправление, регионалната политика и благоустройството на 27 ноември миналата година той запита директно: вярно ли е, че подготвяте ново административно-териториално деление на България, с което връщате околии - край на въпроса му. Няма да цитирам нито отговора на въпроса му, нито заключението на проф. Сабата. Има протоколи от срещата и всеки може да ги прочете. Истината обаче е, че след тази среща спряха разговорите за околии и се тръгна в друго направление - 28 области и спиране роенето на общините.

Връщам се към разговора с проф. Сабата с най-голяма добронамереност - предпазване от нови грешки. Вероятно не е безнадеждно късно да се преразгледа внесеният от вас законопроект и да бъде потърсено вярното, правилното, необходимото решение.

Ето това, уважаеми колеги, са част от моите съображения, поради които в комисията и в пленарната зала, гласувайки за законопроекта за изменение и допълнение на Закона за административно-териториалното деление на Република България, с който вие искате да въведете нормата 7000 души на община, аз казвам не. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Борисов.

За реплика има думата господин Велислав Величков.

ВЕЛИСЛАВ ВЕЛИЧКОВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Вървахме в обратна посока, само че през 1995 и 1996 г. Тръгнахме в тази обратна посока благодарение на тази част от залата.

Сега, понеже много се обсъжда въпросът и господин Борисов е много загрижен за това кой назначава областните управители и казва, че това е недемократичен акт, аз искам да прочета чл. 143 от Конституцията, гласувана отново от лявата част на залата, гласувана от вас:

"Чл. 143. Управлението в областта се осъществява от областен управител, подпомаган от областна администрация. Областният управител се назначава от Министерския съвет и осигурява провеждането на държавната политика в областта. Областта е административно-териториална единица за провеждане на регионална политика за осъществяване на държавно управление по места."

Тоест, когато си говорим за закони, най-напред трябва да си говорим за Конституцията и да си спомним кой така е гласувал и така е написал.

Колкото до силното местно самоуправление, то не зависи нито от броя на областите, нито от техните териториални граници, а зависи от силните кметове и от силните общински съвети по места. Вярно е, че в някои общини силно местно самоуправление няма. Само че вината за това е на хората, които го осъществяват, а не на законите или на Конституцията на страната.

На второ място, понеже тук става въпрос за някои общини, силно местно самоуправление в община Георги Дамяново не виждам как щеше да има при опита за приватизация на Георги Дамяново, отново от хора, свързани с лявата част на залата. За тази криминална приватизация всички знаем и тази приватизация нямаше да осъществи местното самоуправление в община Георги Дамяново.

А колкото до Борован, разбирам, че това е любима тема на Демократичната левица. Само че искам да припомня, господин Борисов, че ние не разглеждаме

Закон за община Борован, а разглеждаме Закон за промяна на Закона за административно-териториалното устройство на Република България. Борован - във вашите партийни централи! Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Величков.

За втора реплика има думата господин Методи Андреев.

МЕТОДИ АНДРЕЕВ (СДС): Уважаеми господин председател, госпожи и господа народни представители! Горедолу положението с Демократичната левица е ясно. Надя Михайлова навремето разказва един виц и аз пак ще го повторя - че комунизмът е нещо като това, което го виждаш, а не го чуваш или го чуваш, а не го виждаш.

Ние ясно обяснихме в комисията, че никой не смята да връща назад това, което вече е създадено. Тези общини, които са създадени, те ще останат да си съществуват, стига да могат да осъществяват своето местно самоуправление. Аз самият направих три нови общини. Е, мога ли сега аз да тръгна в този закон да ги разтурям? Аз съм един от вносителите на този закон.

Освен това искам тук да вметна една забележка. Нека да си спомним кой щеше да закрие община Георги Дамяново. Арлинов, Веска Меджидиева! Че нали тя приватизира цялото село, в това число и общината. Значи какво излиза? Излиза, че тези хора, които сега толкова много говорят, всъщност вече са забравили какво са вършили само преди една година. Не е коректно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Андреев.

За дуплика има думата господин Борисов.

ИВАН БОРИСОВ ЦОНЕВ (ДЛ): Благодаря Ви, господин председател. Аз се радвам, че има реплики към моето изказване. За съжаление, времето беше много малко, имах още много материали, които мога да изнеса в подкрепа на това, което защитавам като позиция. Против съм това нови 28 области да има с назначени от вас сини управители. Против това съм. Категорично против съм. Против съм спирането на роенето на общини и подготовката, която вие правите за закриване на някои общини. Не го крия. Аз съм против това нещо.

Що се отнася до репликите, те са и некомпетентни, и несериозни.

Уважаеми колеги отядно, върнете назад историята и прочетете: кой даде на Веска Меджидиева...? По време на кое правителство стана това нещо? Прочетете го това нещо. Филип Димитров! Просто е несериозно.

И по-нататък. Колеги, вие непрекъснато твърдите: аз казах, аз направих. Колега, вие знаете моите позиции в Комисията по местното самоуправление, регионалната политика и благоустройството по създаването на трите общини, които вие защитавате. Знаете моята позиция и моите уважения към това. Но бъдете по-скромни - "аз казах", "аз направих", "аз", "аз", "аз". Оттук се казва преди всичко "аз", не оттатък, горе.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Борисов.

Господин Бойков имаше желание да се изкаже. Няма го засега.

От вносителите има думата господин Методи Андреев.

МЕТОДИ АНДРЕЕВ (СДС): Уважаеми господин председател, госпожи и господа народни представители! Аз ще започна своето изказване с един цитат от нашата Конституция. Там в глава седма на чл. 136, ал. 1 е казано:

"Общината е основна административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление."

Ето защо разглежданият днес от нас законопроект - говоря за този, на който ние сме вносители - е от съществено значение за местното самоуправление, тъй като дава изискванията и технологията за създаване на тази основна административно-териториална единица - общината. От това колко ясни, прецизни и пълни са текстовете на този закон зависи до голяма степен процесът на формиране на общините, а оттам - и ефективността на местното самоуправление по места. Защото, за да се разширява местното самоуправление, то трябва да е ефективно. А за да има силно и ефективно, полезно за гражданите и държавата, местно самоуправление, са необходими три основни неща. Това са пари, пари и пак пари.

Местното самоуправление без собствен финансов ресурс е невъзможно по принцип. По този въпрос в Конституцията на Федерална република Германия е записано, че необходимо условие за осъществяването и функционирането на местно самоуправление в една община е наличието на собствени източници на финанси. Иначе за какво самоуправление можем да говорим, когато държавата плаща всичко, а общината само консумира субсидията и по никакъв начин не може да разчита на собствени финансови източници? Такива общини са прикачени на командно дишане към държавата и там не може да има никакво реално местно самоуправление. Та нали основната цел на това самоуправление е да направи общините колкото се може по-независими от държавата, защото местно самоуправление означава не само разумно изразходване, а преди всичко - осигуряване, контрол и разпореждане с финансите на общината.

В този смисъл е и текстът, записан в чл. 9, т. 2 от Европейската харта за местно самоуправление. Там ясно и недвусмислено е казано: "Финансовите средства на местните власти трябва да бъдат съизмерими с компетенциите, предвидени от Конституцията или законите". В този текст по блестящ начин е дадена квинтесенцията на местното самоуправление. Това е пряката връзка между собствените финансови възможности и компетенциите на местната власт. Казано просто и ясно, като искаш да бъдеш отделна община, помисли дали финансовите ти възможности могат да осигурят реално самоуправление на тази община. За никого - нито за държавата, нито за жителите на дадена община няма да е от полза да има несъответствие между възможностите за собствено финансиране и новите компетенции на управленските органи на тази нова община. Тук е мястото да се намери онзи критерий, онези изисквания, необходими на една нова община да живее собствен живот и да се самоуправлява.

Безспорно тук един от критериите, както е дадено в новата точка 5 на чл. 8 на разглеждания законопроект, е новата община да има възможност да формира поне 25% от бюджета си от местни данъци и такси.

Тук въпросът не е в записаните проценти, а в подхода. За пръв път се предлага такъв разумен и абсолютно необходим критерий за създаването на нова община. Аз лично съм привърженик на идеята цифрата да не е 25, а да е повече. Колко по-високо обаче? За това може да се дебатира. Важното е, че този критерий по принцип се възприема от всички, които се занимават с проблемите на местното самоуправление. И то не може да е иначе, тъй като това изискване недвусмислено е заложено в Европейската харта за местно управление като принцип за функционирането на една община. Разбира се, формирането на определен процент собствени приходи от данъци и такси непосредствено зависи от жизнеността на общината. А един критерий доколко една община е жизнена и перспективна, е броят на нейното население. Какви собствени приходи може да формира една община с население около сегашната граница от 4 хил. човека? Ясно е, че оставянето на тази граница създава илюзии у много населени места, че те могат да станат самостоятелни общини.

Някога, преди десетилетия, преди 9 септември 1944 г. много от тези селища са били общини. Но тогава те са били жизнени и са могли да осигурят финансово своето самоуправление. Сега много от тях, през десетилетията на комунистическия режим, са с променена структура на своята икономика, ако въобще е останала такава. Има много такива населени места и добре се знае, че обикновено преди избори винаги се намира политическа сила, която да започне да спекулира с желанието на местното население да се отдели отново в самостоятелна община. Такива спекулации могат да имат временен положителен политически ефект за съответната сила, но в никакъв случай това няма да е от полза на хората, на държавата и на местното самоуправление.

И за да не се спекулира безпринципно с желанието за самоопределяне и самоуправление, трябва трезво да се оценят реалностите в държавата ни и да се гласува едно повишаване на минималния брой жители, необходим за създаване на новата община.

Някои от колегите могат да попитат: а защо предлагате точно 7 хил. човека, а не, да речем, 6 хил. и 500 или 7 хил.? Добре, а защо сега, в сегашния текст на Закона за административно-териториалното устройство на Република България е записано числото 4 хил.? Въпросът не е в цифрата или по-точно не цифрата трябва да е в основата на дебата. Важен в случая е принципът. В този смисъл всеки, който е съпричастен към материята на този закон, трябва да осъзнава

колко важно е новата община да има достатъчно количество човешки ресурси, които да я направят жизнена и самоуправляваща се. Та нали формирането на собствени приходи от данъци и такси е свързано с наличието на стопанска дейност и съответно на хора, които да я осъществяват. Само така ще могат да се формират общини, в които да има реално местно самоуправление, защото в поддържането на инфраструктурата и предоставянето на услугите и политиката на общината не може да има раздробяване. Колкото повече неоснователно се раздробява базата за създаване на общини, толкова повече се върви срещу демокрацията и нейното проявление на общинско ниво, а именно местното самоуправление.

Друг важен акцент в предложените изменения и допълнения на Закона за административно-териториалното устройство на Република България засяга съдбата на остатъчната част на общината-майка, след отделянето на новата община или общини.

Създадената ал. 2 в § 4 на предложения законопроект дава условията, при които и там трябва да се проведат предсрочни кметски избори. Този текст е абсолютно необходим. Не може да има значителни промени в една община вследствие на нейното разделяне и да не се поиска вотът на населението в остатъчната административно-териториална единица. Това беше груба законодателна недомислица с политически привкус на мнозинството от предишното Народно събрание - Тридесет и седмото, което е израз на неговата антидемократичност и стремеж за ограничаване на местното самоуправление. Мнозинство, което ограничава правото на общински избор, всъщност работи срещу идеите за местно самоуправление, заложили в Европейската харта. Кривите политически сметки на общинско ниво говорят за провинциализъм и отдалечаване от европейските принципи в местното самоуправление.

Ние, като вносители на законопроекта и убедени демократи и защитници на местното самоуправление, сме предложили един текст в § 4, с който правим анонс към всички колеги, че тук е необходима промяна в закона. Демокрацията на общинско ниво в сегашния си обем е нещо добро за България и е напълно в съответствие с посоката на общото ни благо. Истинската ни задача като законотворци е да намерим компромисът, при който линията към окрупняване отгоре и линията на раздробяване отдолу не се сблъскват, а водят до постигане на оня баланс, който ще отприщи и насочи обществената енергия към постигане на едно реално местно самоуправление, което е крайната цел на предложения законопроект.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Андреев.

Госпожа Дора Янкова има думата.

ДОРА ЯНКОВА (ДЛ): Уважаеми господин председател, уважаеми госпожи и господа! Ще споделя няколко съображения по разглежданите законопроекти.

Първо, по законопроекта на народния представител Илиян Попов и група народни представители. Бих искала вносителите, които така вдъхновено днес защитават законопроекта си, да дадат едно малко по-голямо тълкувание на § 1, ал. 3, където записват: "и други зони и местности".

Там, където ние, колеги, сме записали "вилни зони, промишлени зони, свободни икономически зони, гранични контролно-пропускателни пунктове, учебни комплекси, курортни комплекси", което е фиксирано, да, но защо в закона ние даваме толкова свободно пространство - "и други зони и местности"?

Искам вносителите да споделят своите съображения, тъй като имам притеснение по отношение на това, че с този текст ние ще създадем условия и възможности, може би за да се узакони незаконно строителство или пък не знам какво.

По-нататък ще се спра на § 4, където така пламенно преди малко колегата Методи Андреев защитава цифричката 7 хиляди.

Уважаеми колега Методи Андреев, мисля, че когато четохте чл. 136 от Конституцията, беше редно и коректно да изчетете целия текст. Там, където общината е записана като основна единица, там са записани и възможностите за местно самоуправление, за референдума, за границите и че общината е юридическото лице.

От практиката искам да споделя няколко неща. Ние в периода след 1990 г., ако си признаем и бъдем коректни към себе си, не създадохме условия за реално местно самоуправление. Ние не изведохме общинските съветници като фигури, които са важни в решаването на проблемите на общините на преден план. И когато вие внасяте едно допълнение към т. 5, което аз горещо подкрепям, и когато ние разглеждаме чл. 8, аз ви моля да се освободите, да бъдете малко по-широко скроени демократи и в периода между първо и второ четене ще предложа в чл. 8, ал. 2, т. 1 да отпадне. Тогава всички останали текстове, заедно с т. 5, дават възможностите да има община, да има воля, да има самоуправление. В условията, когато вие говорите за силния кмет, този кмет, ако е добър мениджър, да бъде свободен, когато общината е юридическо лице, свободно да мениджира малката територия.

И нека погледнем малко по-конкретно на територията на страната ни. Когато малките единици, малките общини бъдат добре, когато гражданите бъдат ангажирани и общинските съветници изразяват реалната воля за развитието на тази община в условията на валутен борд, когато вие управлявате, нека намерим повече ресурс, който съществува в развитието на общината, когато населението желае да има община, да се развива тази община, да се даде такава възможност.

Недемократично според мен е това, което пледирахте досега, за тази граница от 7 хил. жители. Недемократично е. И притесненията ми идват от това. Имам чувството, че вие се стремите да стесните местното самоуправление. Силният кмет е силният мениджър, подкрепен от волята на местното население, подкрепен от ресурсите, които той може да почерпи заедно с местното население, за да може малката община или пък която и да е община да се развива ефективно. В този случай аз искам да погледнем въпроса глобално, общо, и да разглеждаме принципите на общината от чл. 136 до чл. 141 на Конституцията. По-нататък в закона, който предлага Министерският съвет. Имам няколко притеснения. Отново колегата Величков, като вносител, прочете първо чл. 143, където се дават възможностите за администрирането. Колега Величков, Вие прочетохте на второ място и чл. 142, където първото и основно, според мен, което ние трябва да вменим на областните управители, е регионалната политика. Какви са ми притесненията от досегашната практика, която съществува на територията на Пловдивска област, където към народен представител от Смолянски изборителен район? Областният управител Андон Андонов сигурно не познава общините в Смолянския регион. Спомням си, че когато идва президентът с мобифон му казваха къде е центърът на Смолян, за съжаление. Областният управител на пловдивчани, да е жив и здрав, е лидерът на СДС, председателят на групата съветници и един от членовете на борда на безмитната зона. Областният управител дотук в практиката на Пловдивска област доказва, че е политическо лице, неангажирано с регионалната политика на Пловдивска област. И неслучайно колегите народни представители от ОДС от Смолянски регион му вършат работата по отношение на регионалната политика. И колеги, ако ние искаме да имаме регионални власти, можеше да помислите и можеше Министерският съвет да помисли за тези регионални власти да бъдат ангажирани с вота на доверие на населението.

В този смисъл искам да споделя моите притеснения от този законопроект, от неговата ефективност. Ако вие намерите лицата, които ще бъдат добрите мениджъри, които ще бъдат ангажирани с регионалната политика - да. Но ако тези областни управители ще бъдат свързани и имайки поведението на Андон Андонов, тогава няма смисъл ние да правим политически щабове може би на ОДС в конкретните региони. Това са моите притеснения.

Между първо и второ четене аз ще дам своите бележки, но ви моля, нека гледайки развитието на една община, развитието на една област, да я гледаме глобално, да я гледаме от гледната точка на изборителите, от гледната точка на това как иска да живее населението, как иска да се самоуправлява и не с политически и административни мерки да стесняваме местното самоуправление.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на госпожа Янкова.

Преди да дам думата за реплика искам да предупредя Парламентарната група на Демократичната левица, че останаха две минути, а имате още две изказвания.

КЪНЧО МАРАНГОЗОВ (ДЛ, от място): Две минути и пет секунди.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Д-р Марангозов е измерил и пет секунди отгоре.

Има думата за реплика господин Китов.

БОРИСЛАВ КИТОВ (НС): Уважаеми господин председател, уважаема госпожо Янкова! Аз съм съгласен с това, което казахте, но в областите в досегашния вид, в

който бяха, според мен е невъзможно един областен управител да провежда регионална политика поради огромния обем на тези области, както бяха. И наистина, колкото и човек да се стреми, едва ли ще може да познава всичко. И аз мисля, че наистина с ангажиране регионалната политика, за което съм напълно съгласен с Вас, раздробяването, увеличаването на областите ще даде обективна възможност новите областни управители да познават вече много по-добре, не казвам така, както на всички ни се иска, но много по-добре своите области.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Китов.

За втора реплика господин Емануил Йорданов.

ЕМАНУИЛ ЙОРДАНОВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Искам да успокоя колежката Янкова, че в новия текст на ал. 3 на чл. 3 няма нищо опасно. Когато ние казваме "други зони или местности" имаме предвид това, че за селищните образувания едва ли е възможно да има абсолютно изчерпателно изброяване в закона. А това, че не съществува никаква опасност за узаконяване на незаконно строителство се вижда от прочитането на текста докрай. Казва се: "други зони или местности, за които има устройствен план или са определени строителни граници".

По въпроса за цифрата 7000. Ние ще бъдем демократи при обсъждане на закона в комисията преди второ гласуване, но не в смисъл да се откажем изцяло от тази цифра, а просто да обсъждаме дали това е най-подходящата цифра. Все пак с това, което ние предлагаме, искаме да въведем едно по-сериозно отношение към местното самоуправление. И в подкрепа на казаното от мен ще ви дам един пример от Германия. В момента в парламента на провинция Саксония се обсъжда законопроект, по силата на който ще бъдат обединявани малки общини с цел тези общини да имат население не по-малко от 5000 души. Това е опитът на страни, които стоят малко по на запад от нас. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Йорданов.

Има ли трета реплика? Няма.

Имате думата за дуплика, госпожо Янкова.

ДОРА ЯНКОВА (ДЛ): Съвсем накратко, уважавам диалогичността на колежката Емануил Йорданов.

На колежката Китов ще кажа следното. Ние може би имаме общи разбирания за регионалната политика, но начинът, по който сега се предлага законът, напомня на един виц. Казват: "Когато те изберат за директор, една година се оправдавай с предишния, втората година направи някаква реформа и третата си пиши писмото с оставката".

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на госпожа Янкова.

Има думата господин Иван Бойков.

ИВАН БОЙКОВ (ЕЛ): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Аз ще взема отношение по принцип върху двата законопроекта. Имам само някои забележки към тях.

Първо, към вносителите на законопроекта, който третира как се създават общините и някои промени в общините. Уважаеми колега Попов и Йорданов, много е опасно като се вкарва един механичен критерий. Вие работите в тази област и знаете по-добре и от мен, че броят на жителите не е единственият и не е най-важният критерий, който може да определя дали една община е жизнена или не е жизнена. Има и други неща и те са записани във вашата програма. За мен основното е тя да бъде максимално финансово самостоятелна, за да може да се самоуправлява, т. е. да не тежи на бюджета. Но това е друга тема. Има природни дадености, има културни дадености, има исторически дадености, за да се обособи една община. И ако вкарате механичния критерий само и единствено като база за деление на общините, това би било опасно. Още повече, че може да се тълкува и политически, и всякак. Аз ще избягам изобщо от този тип диалог.

Второ, притесняват ме много областите като начин на деление. Всъщност Министерският съвет предлага да се върнат старите окръзи и върху тях да се наложат областите едно към едно. Има за това положителни доводи, има и отрицателни доводи. Много е опасно обаче да се разгледат нещата на парче, а вие вкарвате точно този подход тук. Не вкарвате цялостната философия на местно самоуправление, а минавате закон по закон. Сега ще наложите областни управители и области. След това ще има областни съвети - имаше и такъв законопроект, след това какви функции ще им дадете и къде ще спре границата между държавната власт и местното самоуправление. Не може законопроектът, господин Йорданов, за който казвате, че трябва само върху него да разсъждаваме, сам за себе си да бъде прицел на днешния дебат. Едно деление предизвиква след себе си и други последствия. Вие нямате тези неща в закон. Какви функции ще имат тези областни управители, които ще наложите върху окръжните градове, които са естествен център на местното самоуправление? И в момента окръжните градове и този тип органи на местно управление са си създали общности. В Стара Загора има тракийска и т. н. Събрали са се и регионално работят върху някои проекти. Аз мога да ви прочета на стр. 7 от "Програма 2001", в т. 3 имате записано: "Привеждане на националното законодателство в областта на административно-териториалната реформа в съответствие с европейското".

В европейското има точно обратната тенденция - изтегляне на държавата от местното самоуправление и само на централно ниво. Вие вървите в обратна посока. Отивате към влизането на държавата във все по-тесни териториални общности. Ако искате това нещо да стане, трябва да регламентирате кой докъде е, а това нещо го няма. Как искате да одобрим обратна на европейската тенденция, обратна тенденция на управление на държавата върху общините? Само механично, върху критериите на бившите окръзи? Не може да има такъв подход. Трябва да сте сериозни. Кажете, че искате да се провежда такава политика - на по-засилена държавна намеса с оглед на съществуващото положение в страната и на някои принципи, които имате. Къде е икономическата обосновка? Колко върху държавния бюджет - сега, когато държавният бюджет не стига за нищо и е един консервативен бюджет, както се казва икономичен е, днес го получихме - колко ще се отрази върху държавния бюджет този тип реформа? Заслужава ли си в обратна посока да има такъв тип реформа? Колко ще увеличите държавната администрация? Ще я увеличавате ли изобщо или ще съкратите на други места държавната администрация? И самата тази държавна администрация, която ще влезе в тези окръзи, ефективна ли ще бъде? Какви функции ще изпълнява? Няма ли да се припокрива с местното самоуправление?

ПАНАЙОТ ЛЯКОВ: (СДС, от място): Нали има закон за това.

ИВАН БОЙКОВ: Като видя цялостната концепция - за това Ви говоря, господин Ляков, можем да разсъждаваме върху тези неща.

Регионалната политика не обхваща бившите окръзи. Тя е много по-широко понятие. Тя обхваща няколко категории, даже е по-голяма от областите, които са в момента. За каква регионална политика говорим? Че ще имате във всеки окръжен град областен управител, който ще провежда регионалната политика в този град ли? Някак си не тежите като вносители и като идеология в тези неща. Дайте цялостната концепция, нека разсъждаваме по нея и по цялостното местно самоуправление. Иначе излиза, че като че ли може би преследвате тесни конюнктурни политически цели. Ако е така, кажете го направо и да разсъждаваме върху това.

Защо не вървите по линията на максимално местно финансово самоуправление? Къде са промените в законите? Защо централизирате финансовите приходи и ги разпределяте през бюджета? Нека да бъдат местно самоуправление.

Следователно има да се работят много неща по местното самоуправление. Може би този закон е част от тях, но трябва да видим пакета от закони, нужна е цялостна концепция, а не да ги гледаме едно по едно. Другото е или несериозно, или има някакви задни мисли. Кажете си: в Народното събрание трябва да гледаме нещата концептуално - всичко да е ясно, а после да дойдат законите в тяхната последователност. Така да разсъждавате. Иначе, господин Йорданов, това, което казвате е несериозно - да бъдат 24, 12, 15 или 3 области... На основание на какви критерии? На общите лозунгови критерии не върви. Всички искаме да има ефективно местно самоуправление. Никой не е против.

Следователно без финансова обосновка, без ясни критерии - никой от вас не говори с цифри, но може би с около 1500-2000 човека ще има увеличение

данъчната администрация, около 200 млрд.лв. ще има увеличение на държавния бюджет. Трябва да гледаме сериозно на тези неща особено в такива бедни години, в които живеем. Знаете, че тези пари в приходната част се събират трудно, а за разходната част има много желаниа. И през държавния бюджет знаете какво се финансира - не искам да го казвам от трибуната. Може да се получи лишение - за сметка на тази администрация да се получи отказ за финансиране на други мероприятия на държавата. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Иван Бойков.

За реплика - господин Йорданов.

ЕМАНУИЛ ЙОРДАНОВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Нямах намерение повече да се изказвам, но се налага от въпросите, които постави колегата Бойков. Като говорим за Европа, преди малко дадох един пример, а сега ще ви дам втори. В момента в провинция Бавария на Германия съществуват три нива на местното самоуправление: общински, околийски и окръжни съвети, само че третото ниво на това местно самоуправление се предвижда да бъде премахнато под натиска на общественото мнение. То е излишно, определено излишно. (Оживление.)

Към тези съвети обаче, на тяхното ниво има държавни органи, които следят за законосъобразността на решенията. Когато говорих в началото на изказването си за това, че сме ограничени в рамките на законопроектите, имах предвид, че въпросът за областните съвети и за второ ниво на самоуправление в България може да бъде поставен едва тогава, когато бъде изменена Конституцията. Сегашният текст на Конституцията не ни позволява да създаваме областни съвети и това е въпрос на една много по-широка, много обемна дискусия. Прекалено сериозен въпрос, за да може да го решаваме по този начин. Двата законопроекта касаят съвсем други неща.

Що се касае до критерия за създаване на области, този критерий е исторически създаден и има традиции в продължение на 120 години, както и съществуващи и функциониращи към настоящия момент децентрализирани структури на държавно управление.

Що се отнася до финансовото осигуряване на средствата за изпълнението на тези закони, трябва да се осигурят от Министерския съвет, който е вносител на законопроекта, а не от Евролевицата. Благодаря. (Оживление.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Йорданов.

За дуплика - господин Иван Бойков.

ИВАН БОЙКОВ (ЕЛ): Уважаеми господин председател, уважаеми колега Йорданов! Ако Вие сте Министерският съвет, приемам последната част на Вашето изречение, само че Вие сте народен представител и би трябвало да имате малко по-различно, поне свое мнение. Министерският съвет защитава служителите на Министерския съвет.

По отношение на провинция Бавария Вие сам си отговорихте на въпроса: те имат контролни функции, а Вие предлагате управленски функции. Значи се разминават много в нещата. Вземете всички европейски страни, европейски нива на управление и вижте къде е държавата. Вие вървите в обратната посока. Исторически не сте погледнали правилно въпроса. Вие отричате онази част от историята след 9.ІХ. до 10.ХІ., а вкарвате точно нея във вашия законопроект.

Преди 9.ІХ. е имало от 9 до 12 области - исторически сложени от Освобождението на България. И това не Ви е ясно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: А-а-а, не е вярно.

ИВАН БОЙКОВ: Точно така е.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Не е вярно.

ИВАН БОЙКОВ: Е, господин председател, Вие нямате право на реплика и дуплика.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Имам право - ще взема думата да се изкажа.

ИВАН БОЙКОВ: Може, разбира се. Аз Ви съветвам да го направите от трибуната, а не от Вашето място.

Така че не сте коректни във Вашето изказване, а последното беше излишно. Абсолютно излишно. Аз съвсем коректно се изказах и изказах моето мнение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Бойков.

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Давам думата на заместник-председателя Иван Куртев.

ИВАН КУРТЕВ (СДС): Благодаря Ви, господин председател.

Уважаеми господин председател, уважаеми госпожи и господа народни представители! Аз бях провокиран да взема думата по тези законопроекти не от господин Бойков - после ще му обясня, че наистина греши и ако се върне в историята ще види, че не е точно така с областите и с окръзите. Бях провокиран най-вече от предишния дебат - от някои изказвания на господин Костадинов и в добрия смисъл на думата бях провокиран от госпожа Дора Янкова. Защото, ако сте слушали внимателно - нещо, което е задължение на хората, които сме горе, госпожа Янкова оспори качествата на областен управител, но не оспори колко да бъдат областите и фактически същината на закона за новото деление. И това не е случайно.

Аз си спомням преди две години в Смолян участвах в един разговор, в който бяха и областен управител, и кмет, и депутат - все хора от тогавашното мнозинство, което беше от лявата страна. И си спомням обсъжданията за предимствата да бъде по-голям броят на областите, че при този брой области, при тази голяма територия, която покриват, се затрудняват областните управители, нарушават се възможностите за по-добро административно обслужване на населението, за по-добър контакт с общините... И всичко това беше нещо, с което аз се съгласявах. Съгласявах се, защото винаги съм бил убеден, че така трябва да бъде.

Интересно обаче как се променят мненията по един въпрос в зависимост от това дали от тази страна са мнозинство или малцинство. И това е некоректното, защото аз съм дълбоко убеден, че голяма част от хората, които стоят от тази страна на залата, са имали контакти с кметове от своите райони и знаят как хората плачат от сегашното състояние на нещата и как предпочитат да се промени. И аз ще ви дам конкретни имена, ако искате, защото господин Борисов цитира област Монтана, но ако е удобно дори и от видинските общини да отидат до Монтана, питайте област София, гражданин на Гоце Делчев, който трябва да дойде и да свърши някаква работа в областната управа, а няма никаква гаранция, че ще я свърши за един ден, колко километра ще пропътува? Питайте господин Стефан Стайков от БСП - кмет на община Върбица, дали му е удобно и дали е съгласен областта му да бъде във Варна, защото трябва да пътува почти 180 км и му се налага да го прави по няколко пъти в месеца. Или питайте госпожа Златка Русева - не заместник-министърът на правосъдието и правната евроинтеграция, която идва често тук, а кметицата на град Смядово, която също е от БСП и ще видите, че тези хора изцяло подкрепят идеята за това ново териториално деление.

Аз съм направил едно проучване в моя избирателен район - 30.Шуменски избирателен район. Там има шестима кмета от БСП, трима от ДПС и само един от СДС. Нито един от кметовете на тези 10 общини не е във възторг от сегашното териториално деление и с голяма надежда очакват новото деление, за да могат по-лесно да си решават и общинските проблеми.

И това е така, защото тия хора всеки ден се сблъскват с конкретна работа, а не като нас тук - понякога за чисто политически цели да се правим на велики оратори и да излагаме тези, които са чисто теоретични.

И понеже споменах "чисто теоретични", ще ме простят господата от Евролевицата, а не от "Българската евролевица", господин Нешев, защото според чл. 13 на нашия парвилник, ако ще сменят името на парламентарната група, има установен ред и първо трябва да влезе в регистъра на Народното събрание. В момента няма "Парламентарната група на Българската евролевица", има само Парламентарна група на Евролевицата. Но това беше едно малко отклонение и ще ми прости господин председателят.

В изказванията и на господин Нешев, и на господин Бойков имаше много теоретични моменти, позоваване на Европа. Общо взето в последно време Евролевицата явно са говорители на Европа, но това пак е друг въпрос. Позоваването на добрия опит е хубаво, но добър опит, който може да бъде съобразен с

конкретни условия. И това, че вървят към окрупняване на териториалните разделения в някои страни е много хубаво. Много хубаво е, но там очевидно системата на обслужване е доста различна от тая у нас - имат много по-висока степен и на компютъризация, и на местно самоуправление, за което вие сега искате второ ниво. Ама забравяте, господин Нешев, и Вие бяхте в тази зала, когато се подписа и прие Конституцията, за разлика от други Ваши колеги, които стояха отвън и отказваха да я подпишат. Когато сте приемали Конституцията, наистина в крайна сметка е трябвало да се мисли по този въпрос - за разширяване на възможностите за местно самоуправление. В момента това е Конституцията. И след като това е Конституцията, ние ще я спазваме, независимо че не сме я харесвали никога и твърдим, че тя се нуждае от много поправки в много отношения.

Да се прехвърля автоматично опитът на това, че унгарци и поляци вървели към укрупняване, е съвсем несъстоятелно. Можем ли ние да говорим за такова нещо при примерите, които ви посочих - когато общини са разположени на повече от 150 км от областния център?

Каква е целта в крайна сметка? Не е ли целта да приближим и управлението, от една страна, изпълнителната власт, и, от друга страна, обслужването на населението да бъде по-близо до тях?

Най-добрият вариант за мен лично е области с околии така, както е било. Само че това можем ли да си го позволим в момента? Това ще струва толкова много пари, че очевидно не можем да си го позволим. Иначе какво по-хубаво от това - в Земен хората да трябва да пътуват 7 или 8 км до околийския център, вместо да ходят до областния, в случаите, когато се налага. А им се налага много често и ви го казвам от личния си опит, защото имах нещастieto и аз да бъда за известно време в местното самоуправление. Така че знам добре техните проблеми.

Щели да се създадат нови структури, щяло да се прави голямо реструктуриране и т.н. Ама нека да бъдем честни и да си признаем, че след преминаването от окръзи към области - и тогава, ако си спомняте, вицът беше, че Тодор Живков подготвя да сдаде държавата така, както я приел на 9 септември. Спомняте ли си го вица? Така беше. Но след като се направи тази промяна, огромната част, да не кажа всички структури на старите окръзи по места продължиха да си работят и до ден-днешен работят. Та образованието, та здравеопазването, та ветеринарното дело, та полиция - да не ги изреждам. Тридесет и две или 33 са нещата, които сега - вместо да бъдат там, в града - са разпилани, а когато трябва да съгласуват нещо, трябва да отиват до областта. И много често там не се решават да отиват до министерството. Ще ви дам конкретен пример: проблем, който трябва да се реши между училищния инспекторат и регионалната социална служба там и са в две съседни стаи на бившата окръжна администрация, те ходят до Варна, до областта, ходят до София до двете министерства и се върти всичкото, за да се стигне отново до тях, тия двамата от двете съседни стаи да решат елементарен проблем. Кой печели от това нещо? Населението ли печели при обслужването? Очевидно не.

По-добре ли ще бъде всички тези структури, които и сега, в момента си ги има, там да заработят по-ефективно под едно ръководство на областния управител? Нека да спрем наистина да спекулираме с това: избор на областен управител и т.н. Ние просто нямаме втората степен на местно самоуправление. В момента областните управители, онова, което е областна управа, са, така да се каже, ръката на изпълнителната власт, която е по-близо до местата там. Тази ръка сега я правим още по-дълга, да стигне до 28 града и да се облекчи работата. Това е истинският смисъл на тази реформа.

Затова нека, когато обсъждаме един такъв въпрос, който ще има отзвук - аз съм сигурен в това, защото на някои места сега искат да не бъдат към тоя бивш окръг, нова област, спомняте си случая с Балчик, на други места са се подлудили от бързана да си уредят отделяне на общината, преди да е гласуван законът, защото тук изреждаме към коя област кои общини са и т.н. - да не наливаме допълнително масло в огъня, да не създаваме допълнително напрежение, а да се помъчим да помогнем на хората. Защото в крайна сметка дали ще бъдат 9 области, които между другото, господин Бойков, са въведени в България по време на едноличния режим, който никой не одобрява... И тук ще се върна към това, което Вие казахте - че са били винаги така. Не са били винаги така. Погледнете и ще видите, че броят на административните деления в България до средата на 30-те години е почти същият като този, който сега ще бъде. А е имало и околии на всичкото отгоре, което е било още по-добре.

Но не е важно в крайна сметка дали ще бъдат 28. Някой тук каза 14, 17, че били съвсем произволно. Аз ви обясних защо не са произволно избрани. Точно 28. Точният брой не е важен. Важното е нещо друго - те наистина да заработят така, както трябва, да направят обслужването на хората по-лесно, по-ефективно. И не да говорим сега тук пак празни приказки, защото под "регионално развитие" вие от ляво и ние от дясно разбираме различни неща. От вашите изказвания направо прозвучаха идеите отново за централизация, някакви централни икономики едва ли не или някой да се грижи за икономическото развитие на района. Ами ако е свестен кметът, както е на Севлиево, ще просперира; ако не е свестен, няма да просперира, пък няма значение от кой цвят е кметът. Там е проблемът. И ако съветниците го подпомагат.

И преди да завърша, пак един пример. Това, което стана в Севлиево, можеше да стане и в моя избирателен район. Но се намери кмет, който не разбра ползата от цялата тая работа - няма да цитирам нито името, нито общината - и изтърва в една от шуменските общини да бъде този завод, който сега показват като образец по телевизията, за бял порцелан ли, фаянс ли, какво беше точно не го нам, и който поставя Севлиево на първо място по глава от населението за чуждестранни инвестиции.

Затова ви приканвам да подкрепим и двата законопроекта, защото с тези законопроекта се цели да се въведе ред в една сфера, в която до момента общо взето имаше малко ред.

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Благодаря, господин Куртев.

Има думата господин Стефан Нешев за реплика.

СТЕФАН НЕШЕВ (ЕЛ): Благодаря Ви, господин председател.

Уважаеми колеги! Господин Куртев, аз излязох да Ви направя реплика действително с много добри намерения.

Първо ще Ви се извиня, че употребих думите "Българска евролевица". Това като парламентарна група не е действително регистрирано, но като такава партия е регистрирано. Свикнете с това наименование. Това е следващата партия, която ще управлява България. (Смях от мнозинството.)

Второто, което искам да Ви кажа, е това, че ние се основаваме на научнообосновани методи, това, че познаваме развитието на света и тия, които са ползвали науката като движеща сила, са успявали. Волунтаристите са си отивали от политическия живот. Затова не ползваме волунтаризма като вид политика.

Третото, което искам да Ви кажа. Истинското самоуправление означава не областният управител да изпълнява функциите на кмет, а кметът сам да си ги изпълнява. И ако ще създаваме такъв тип самоуправление, не трябва да назначаваме надзорници на кметовете.

И последното, което искам да Ви кажа, това е от доклад на Европейския съюз. Ще го цитирам: "Да, Евролевицата е тясно свързана с ценностната система на Европа". Там я управлява социалдемократията. Затова ние ще се съобразяваме с това, господин Куртев.

"Основните критерии за районите по програмата на Европейския съюз за Централна и Югоизточна Европа INTERREG II C са те да бъдат основателно равни по потенциал и да създават предпоставка за балансирано устойчиво развитие с водещи регионални градове. Това са районите на NUTS-2, които отговарят на нашите области в България."

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Благодаря.

За втора реплика има думата господин Бойков.

ИВАН БОЙКОВ (ЕЛ): Уважаеми господин председател, уважаеми господин Куртев! Прав сте за административното обслужване на населението, само че е обратна посоката, в която вървите към него. Вие свалите областния управител долу, към нуждите на хората, а трябва да свалите проблемите, които решава областният управител на местно ниво долу. Не областният управител да слиза долу, напротив, областният управител трябва да гледа по-високо, по-далеко, защото това е държавата. Точно регионалната политика трябва да гледа, а не да решава въпросите с пожарната и с другите неща. Тези неща не се решават от

областния управител, те си се решават от службите, които са на окръжен принцип все още и, слава Богу, никой не ги направи областни. И в цяла България е така. Там имаше здрав разум, нищо, че направихме областите големи, службите си останаха в бившите окръжни градове и си работят нормално. Много добре си работят, нормално си работят. Така че областният управител като слезе в бившия окръжен град сега, няма да реши нуждите на хората. Нуждите на хората ги решават кметът и общинският съвет индиректно.

Още един път искам да ви кажа, че е много важно да се балансират правомощията на областния управител. Нека те да са контролни като в Бавария, нищо лошо няма, както каза колегата Йорданов, но да не са управленчески върху местното самоуправление. И много ясно и категорично трябва да се разграничат.

Абсолютно е така. Но понеже върви дискусия в обществото и за броя на съветниците, и за ролята на общинския съвет, и за ролята на кмета като изпълнителен орган, всичко това е едно цяло, един цял процес - това искам да ви кажа, - в който влиза и това деление, което предлага Министерският съвет и законопроектът на господин Попов. Дайте цялостната концепция и тогава може би ще гледаме професионално върху всичко, а не върху това малко парче, което може да отиде утре и в едната посока, и в другата посока.

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Благодаря.

За дуплика има думата господин Иван Куртев.

ИВАН КУРТЕВ (СДС): Благодаря Ви, господин председател. Нямах да взема дуплика, но я вземам заради това, което накрая господин Бойков каза. Очевидно пак има нещо, което не разбираме или поне не разбирате. Не знам защо като си наумите понякога, че някой е решил да направи нещо - пресен случай имаме, когато господин Пирински реши, че министър-председателят решил да наруши Конституцията, вие сега сте си наумили, че ние сме решили да затрием местното самоуправление. Няма такова нещо. И областният управител естествено, че не може да бъде някаква глава или началник, или каквото и да е на кметовете. Аз не съм чул от тази страна на залата някой да е направил такова заявление или някъде в двата законопроекта да има такова намерение. Така че нека да не решаваме предварително кой какво е решил да направи и да го обвиняваме за нещо, за което той наистина няма никакво намерение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Благодаря.

Давам думата на народния представител Веселин Бончев за изказване.

ВЕСЕЛИН БОНЧЕВ (независим): Уважаеми господин председател, драги колеги! Няма да обсъждам дали този закон е нужен или не за бъдещето на България.

Може би моментът не е за този закон. В момента вие знаете, поради ограниченията, които дава валутният борд, и липсата на финансови средства, че се затвориха училища като неефективни, затвориха се болници, здравни заведения. Аз съм съгласен с господин Куртев, че един кмет сега ще трябва да ходи на 100 км до областния град. Но пък този болен човек трябва да ходи още по-далече, защото там, където е имало болничка, вече я няма. Където затворихме училищата, децата трябва да ходят по-далеч на училище и зиме, и лете. А те са деца.

Вторият момент, който ме навежда на тази мисъл, че този закон може би в момента не е нужен. След като затворихме болници и училища, знаете, че в домовете за сираци и деца е пълна мизерия и навсякъде казват, че това е поради липса на средства. В домовете за стари хора е пълна мизерия, пак поради липса на средства. И това, което се чу от трибуната - поради тази мизерия и поради липса на средства, за новите области предвиждат още 200 млрд. на година. Тук е малко неразбираемо и малко противоположно, че в този момент в България на фона на безпаричие и мизерия в тези заведения, които изброих, за нова администрация се предвиждат още 200 млрд.

Аз смятам, че вносителите на този законопроект трябва да помислят дали сега е времето за нови области, които ще глътнат тези много пари, а оставяме закрити училища и болници без средства. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Благодаря.

Давам думата на народния представител Станимир Калчевски от Демократичната левица. Господин Калчевски, колкото и да ми е неприятно, имате две минути.

СТАНИМИР КАЛЧЕВСКИ (ДЛ): Благодаря Ви, господин председател. Няма нищо по-трудно от това да се говори кратко и ясно. Аз поемам щафетата на господин Куртев, тъй като той спомена за град Балчик.

Въпросът, който искам да поставя, засяга една от най-древните общини в Добрички регион. Старият Дионисополис е известен от над 2500 г. Столетия наред град Балчик е бил административен, културен, обществен и икономически център в региона. Столетия наред град Балчик е вратата на Добруджа към света. Столетия наред град Балчик е бил вратата на Добруджа към света. Искам това да се запомни. Аз обаче ще спра с факта, че двадесет и първият век ще бъде векът, когато тази община ще процъфтява.

И така, в началото на тази година се проведе референдум за включването на община Балчик в бъдещата, не днешната, а бъдещата община Варна. Гласуваха 51,7 на сто, от тях 96 на сто подкрепиха референдума. Не водя агитация и не агитирам никого. Изпълнявам волята на една част от моите избиратели.

Една политическа сила отлюспи своите представители през месец юли, отлюспи своите представители преди десет дни. Кратко и ясно, по най-категоричния комунистически начин. Каква е моята позиция по този въпрос.

Есхил е казал, че гласът на народа тежи много. Сенека го е допълнил: "Гласът на народа е свещен". Най-точно го е казал Омир: "Глас народен - глас божи".

Където и да ходим, ще се сблъскаме с позицията на тези 96 на сто избиратели.

В две общини - Шабла и Крушари, хората са разтревожени, хората са притеснени - какво ще стане с техните общини? Никакви цифрови диапазони. Общините съществуват от десетилетия, работят добре, функционират добре, сега са притеснени какво ще стане с тях. Мисля, че няма основание да се пипат тези две общини - Шабла и Крушари.

И така, въпросът за Балчик, въпросът за Шабла и Крушари е на вашето внимание. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Благодаря на господин Калчевски. С това се изчерпаха записалите се желаещи да се изкажат. Има ли други желаещи?

Времето на Демократичната левица е изчерпано. Другите парламентарни групи имат време.

Има думата господин Велислав Величков.

ВЕЛИСЛАВ ВЕЛИЧКОВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа народни представители! Вече на второ пленарно заседание ние разглеждаме едни от най-важните законопроекти с оглед осъществяването на административно-териториалната реформа в България. И аз с учудване установявам, че тонът на обсъжданията в Комисията по местно самоуправление беше един, а тонът в пленарна зала малко се променя. Разбира се, това е донякъде обяснимо, но мисля, че ние трябва да спрем нашето внимание върху конкретните предпоставки и причини за предлагането на този законопроект, а не тук да изместваме дебата и да го отправяме към дебат, който засяга същността на конституционните текстове. Това, което каза и колегата Йорданов, втори нива на местно самоуправление - къде и как трябва да бъдат разположени те, трябва да бъде предмет на една много широка обществена дискусия. И при всяко положение тя касае конституционни промени.

В предложените законопроекти - и на Министерския съвет, и на групата народни представители, сред които съм и аз, ние боравим със сега действащи конституционни текстове и в рамките на Конституцията предлагаме съответните промени.

Безспорни са мотивите. Между другото, този дебат отдавна тече в обществото - за целесъобразността, за превръщането на сегашните 9 области в 28. На практика през 1987 г. е осъществена една административно-териториална реформа - това е в последните години на комунистическото управление в България, - която заменя съществуващите тогава териториални структури със сегашните 9 области. Ние обаче трябва да си припомним какви са общественно-икономическите и социални условия тогава. Тогава те се характеризират с монопол на държавната собственост върху земята, върху промишлеността, върху собствеността на хората, върху селското стопанство, върху обслужващата сфера и с наличието на структури на централизирано планово стопанство и държавно управление.

Именно с оглед на тези същностни белези на комунистическата държава тогава се налага тази административно-териториална реформа и това окрупняване на териториалните единици, с оглед по-лесното провеждане на политиката на Централния комитет на Българската комунистическа партия.

Доста години минаха от 1987 г. досега и в тези 11 години се видя, че така предложената структура, така предложената административно-териториална система в Република България най-мекото казано не работи ефективно и не произвежда очаквания резултат. Самият факт, че в продължение на повече от 10 години деконцентрирани държавни структури запазиха обхвата си, който имаха при старото административно-териториално деление - на окръжен принцип, показва, че въпреки опитите на всички правителства и на всички управления досега тези структури не можаха да преминат на областно равнище, тъй като те нямаше как да обслужват ефективно гражданите и да се осъществява реформата с оглед променените общественно-икономически и социални условия в държавата. Вие знаете, сега регионалните дирекции на вътрешните работи, структурите на съдебната власт, регионалните центрове по здравеопазване, на Министерството на образованието, науката и технологиите и много други, които продължават да действат на бившия окръжен принцип.

И аз твърдя, че в момента този закон не само че не е ненавременен или не е необоснован, а е доста закъснял във времето и може би е бил задача на предишните парламенти, тъй като няма как да бъде ефективна структурата на областната управа тогава, когато другите структури не са съобразени с това деление, а работят на един друг, деконцентриран принцип.

Тук беше споменато от народната представителка Дора Янкова, че има случаи, в които областни управители не са ходили в определени общини в своята област и не знаят къде се намират техните центрове. Вижте, когато в една област един областен управител отговаря за 37, както е в Пловдив, или за 40 общини, абсолютно невъзможно е той да провежда ефективната държавна политика на регионално ниво, тъй като това областно равнище не е ефективно за упражняване функциите на сегашните областни управи.

И във връзка с това, във връзка с променените условия, във връзка с акцента, който се дава именно на регионалното развитие, във връзка и със законопроекта за регионално развитие, който вече мина през Комисията по местното самоуправление, регионалната политика и благоустройството на първо четене, ние трябва да отчетем конкретните условия и конкретните реалности. А те са, че по-стабилно регионално развитие, по-ефективно управление в регионите става, когато тези области съвпадат с бившите окръжни центрове, където и сега действат голяма част от деконцентрираните държавни структури. Тогава, когато тези държавни структури, не областният управител, не шапката, а тези държавни структури слязат на по-ниското ниво, тези, които работят конкретно с гражданите всеки ден, тъй като не е вярно, че гражданите нямат работа с областния управител, гражданите имат работа с всички тези структури, за които в крайна сметка отговарят областните управители, и когато тези структури слязат при гражданите, административното обслужване става много по-лесно и много по-ефективно. Така че чисто прагматични мотиви са водили Министерския съвет при предложението на законопроекта за изменение на Закона за административно-териториалното устройство на Република България и най-вече регионалното развитие и ролята на инфраструктурното развитие да съвпадне с конкретните реалности в държавата. А в момента ние не можем да отчетем какви са точно тези реалности. На практика обществото доказва, че сега действащите областни управи в този окрупнен вид не са ефективни и не помагат за по-лесното обслужване на гражданите.

Именно заради това аз призовавам всички да подкрепим законопроекта на Министерския съвет.

На второ място, искам да се спра само на един момент, тъй и колегата Илиян Попов ще вземе отношение, по предлагания от нас Законопроект за изменение на Закона за административно-териториалното устройство на Република България. Тук много се говори за тази цифра...

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Не цифра, а число и то свършено. Двадесет и осем е свършено число. Това е много важно.

ВЕЛИСЛАВ ВЕЛИЧКОВ: Щом казва уважаемият господин академик, значи е така. Приемам критиката.

Това свършено число, за което днес се говори много - от 4000 на 7000. И се каза какво точно е мотивирало цифрата 7000. Тук колегата Методи Андреев много правилно зададе въпроса: а какво е мотивирало числото 4000 в първоначалния законопроект? Беше казано, че едва ли не ние сме обсъждали числото 5000, а след това сме предложили 7000. Тук трябва да опресня малко паметта на господин Борисов и да кажа, че числото 5000 са обсъждали в Министерския съвет и те го казаха по време на дебатите. Ние, вносителите, никога не сме обсъждали числото 5000. Ние обсъждахме между нас си и се спряхме именно на това число.

Силното местно самоуправление в крайна сметка означава възможностите на една община като административно-териториална единица, в която то се осъществява, да осигури собствени приходоизточници за издръжката на тази община, силни приходоизточници, които да формират основната приходна част на общинския бюджет. А тези силни приходоизточници освен със съответните предприятия и структури на територията на общината много зависят и от броя на населението, което формира тази община. И когато говорим за числото 4000 или 7000, трябва да видим какъв процент от него е трудоспособното население, което остава в тази община. Имам предвид хората, които не са малолетни или непълнолетни, които не са в пенсионна възраст. Колко трябва да бъде тази оптимална цифра брой жители на дадена община, която трябва да формира нейните собствени приходи, тъй като държавата трябва да подпомага общините чрез субсидията от републиканския бюджет, но силното местно самоуправление е именно в осигурените собствени приходи в общините? Затова ние можем да дебатирате това число между първо и второ четене, но аз категорично не приемам тук доводите, че едва ли не може да няма число. Които граждани искат, инициират създаване на община, имат право да го направят. Това означава ли, че с 500 жители можем да направим община, където да имаме силно местно самоуправление? Ние трябва да отчитаме реалните фактори, които осигуряват силното местно самоуправление. И един от тези основни реални фактори е броят на трудоспособното население, което формира дадена община.

Аз ви призовавам да подкрепите също и този законопроект. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Благодаря на господин Величков.

Демократичната левица няма повече време за реплики.

Думата има господин Попов.

ИЛИЯН ПОПОВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Аз мисля, че голяма част от аргументите по двата законопроекта бяха казани - и "за", и "против". Мен ми се иска да се спра само на няколко основни послания, които се чува в залата и ми направиха силно впечатление.

Първо, пред всички нас се коментира аргумента, че би било добре мнозинството да внесе всички законопроекта, които касаят реформата в местното самоуправление, за да може изобщо да се дискутира този законопроект.

Колеги, аз считам, че това не би било добре и не е възможно на практика, по простата причина, че така или иначе в местното самоуправление ни предстои да гласуваме пакет от законопроекта, които очевидно не могат да се гласуват наведнъж. И нещо повече, точно ползвайки аргументите на колегата Бойков, ще добавя, че едно от достойнствата на двата законопроекта е, че ние не казваме чрез тях, чрез тях не ограничаваме бъдещата реформа. Напротив, точно иницирайки дискусия в обществото, чрез изслушване на всички участници във формиране на общественото мнение, ние искаме чрез тези законопроекта да дадем възможност реформата да протече така, както обществото я желае. А очевидно ние като общество имаме нужда от две неща. Първото е по-ефективно и по-силно местно самоуправление и второто - едно по-добро обслужване на гражданите. А гражданите ги обслужва освен местното самоуправление и държавата. Точно заради това законопроектът на Министерския съвет, който ние подкрепихме на първо четене и за което чухме множество аргументи, очевидно осигурява или поне дава предпоставки за това държавата да осигури по-добро обслужване на населението. И бих помолил колегите от Демократичната левица, които тук споделяха едва ли не, че държавата не е реализирала услуги за населението, все пак да се помъчат да попрочат малко повече и да видят колко много от услугите на населението са възложени на обласните управи.

Бих добавил към аргументите, които чух преди малко, и нещо повече. Изказаха се опасения, че едва ли не държавата ще осъществява контрол върху местното самоуправление. Това не само че ще стане, това е задължително. Нещо повече, това се прави във всички нормални държави. Дори любимите места на колегите

от опозицията, да речем Франция, която много се споменаваше, ще ви дам като пример. Там всички главни счетоводители на общини се назначават от министъра на финансите. И това не е случайно и не се тълкува като намеса в местното самоуправление. Напротив, точно обратното, дава се възможност за едно ефективно управление, за един реален контрол върху изразходването на средствата от бюджета на общините и, нещо повече, дава се възможност на общините вследствие на този контрол да се занимават с най-важното - с услугите, които трябва да осигурят съобразно задълженията си по закон. Едновременно с това ми се иска да кажа и няколко други аргументи, свързани със законопроекта, който ние внесохме като група народни представители. Тези поправки, които внасяме допълнително в Закона за териториално устройство на Република България, са обосновани основно от това, че в закона имаше редица пропуски. Пропуски вследствие на това, че Конституционният съд отмени разпоредби на закона, гласуван от предишното Народно събрание. Тези разпоредби са свързани с нещо изключително важно - наименуването на населените места. Тъй като старият закон засягаше правомощията на президента, считаме, че чрез този текст ние излизаме от тази ситуация и се съобразяваме с решението на Конституционния съд. И нещо друго искам да отбележа. В закона явно имаше пропуск във връзка с едни по-ясни, точни и навременни процедури за обособяване на общини, за отделяне на общини, за промяна на границите на общини. Ние сме се опитали да внесем един по-точен ред, дори сме го илюстрирали в нашите мотиви със схема за това.

В заключение искам да кажа няколко думи и за широко дебатиранията цифра - 7000 жители - като едно от условията за формиране на нови общини и, подчертавам отново, става въпрос за формиране на нови общини. Тези текстове не засягат общините, които в момента съществуват. Става въпрос за това дали да подкрепяме факта в България в бъдеще да се създават силни общини, чрез които да се реализира истинско самоуправление, или да се дава възможност за създаване на малки общини, които очевидно ще търсят помощ от държавата - това, което е факт и в момента - опирайки се на субсидиите от републиканския бюджет. Тази цифра не е избрана произволно, тя е базирана на дискусията помежду ни, съобразена е и с изискванията на конгреса на местните и регионални власти като препоръки при дебатите в него, от една страна, и като следствие от провеждани вече реформи в държави - членки на Европейския съюз. И тъй като ситуацията при нас е най-близка с тази в Германия, аз ще дам пример оттам, тъй като нещата там са поставени на много ясна основа. В момента там тече подобна реформа, само че за разлика от нашето предложение те задължават окрупняването на общините да се провежда в различните провинции. Не заради нещо друго, а защото са отчели, че на тях им е необходимо силно местно самоуправление. Във връзка с това ние решихме, че числото 7000 отговаря на обществено-икономическите условия, в които се намираме в момента, и смятаме, че е най-доброто. Естествено отворени сме за дискусията и в комисията между двете четения ако колегите ни убедят с аргументи, че може да се приеме друго число, ние ще се съгласим с тях. Но крайната ни цел, това е най-важното, което всички сме длъжни да го направим - и управляващото мнозинство и опозицията - да осигурим едни нормални услуги за населението, за да може хората, когато отидат в общината, когато отидат в областта, когато отидат в областните служби, децентрализираните служби на министерствата, да не се оплакват от администрацията и от държавните служители и да осигурят тези държавни служители едно ефективно управление - и държавно, и местно самоуправление. Аз ви призовавам да подкрепите двата законопроекта, още повече, че единият всички колеги в комисията го подкрепиха единодушно от всички парламентарни групи, а при гласуването на втория имаше само един "против" и един "въздържал се".

Благодаря ви за вниманието! И отново ви приканвам да подкрепите законопроекта.

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Благодаря.

Има ли други желаещи да се изкажат? Не виждам.

Преминваме към гласуване на законопроектите на първо четене.

По реда на внасянето им в Народното събрание предлагам да гласуваме на първо четене Законопроекта за административно-териториалното устройство на Република България, внесен от Министерския съвет.

Моля да гласувате.

Гласували 176 народни представители: за 121, против 47, въздържали се 8.

Законопроектът е приет на първо четене.

Има думата за обяснение на отрицателен вот господин Мутафчиев.

ПЕТЪР МУТАФЧИЕВ (ДЛ): Уважаеми господин председател, дами и господа народни представители! Аз гласувах против този законопроект, най-вече затова, защото нито от мотивите, нито от текстовете на този закон, а също и от изказванията на колегите от мнозинството, включително и на уважавания от мен господин заместник-председател на Народното събрание Куртев, не беше доказано, че с този закон се цели засилване на местното самоуправление, една по-сериозна регионална политика, че с този закон се защитават държавните интереси и интересите на българския народ. Напротив, от днешната дискусия проличаха три цели, които мнозинството си поставя в момента.

Аз гласувах против, защото е ясно, че вие, господа от управляващото мнозинство, в момента свирите на струната на населението на по-големите градове. Една струна, която е породена от носталгията по миналото, без да се обясни на населението, че от това деление на 28 области, връщайки старото териториално деление на окръзи, то няма да получи нищо добро.

Чрез разделянето на 28 области вие отново се опитвате да смачкате местното самоуправление. Целта е да имате повече областни управители, защото колкото повече са областните управители, толкова по-сериозен контрол над кметовете и над общинските съвети ще се упражнява.

Третата ви цел, поради която гласувах против този закон, е, че явно отново вие като мнозинство се опитвате да откриете над 2000 работни места за братовчеди, кумици и за какви ли не сини скачащи човечета, изпълнили своята задача в 1997 г. И не за друго, а най-вече за бъдещото поддържане от тяхна страна на вашата политическа сила и то за сметка на бедния български избирател. Благодаря. (Ръкопляскания в Демократичната левица.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Благодаря.

За втори отрицателен вот има думата господин Йорданов.

КИРИЛ ЙОРДАНОВ (ДЛ): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! За съжаление, концепцията, заложена в Закона за местното самоуправление и местната администрация от 1991 г. не получи развитие. Напълно съм съгласен, че изминалите девет, осем, седем години, от месец ноември 1991 г., получиха своето развитие само по посока на увеличаване на бройките - започнахме с 25 бройки и по линия на подзаконовото нормотворчество. За съжаление, обаче то получи комплексна деградация. Комплексна, защото тук става дума поне за три закона - Законът за административно-териториалното деление на Република България, Законът за администрацията и Законът за държавния служител.

Не одобрявам политическия компромис през 1991 г., залегнал в концепцията, но сегашната ситуация силно наподобява на управленска безкомпромисност.

Ние приключихме работата си, не казвам завършихме, във връзка с този законопроект.

В резюме още веднъж искам да споделя това, което ме смущава - очевидната тенденция за увеличаване на назначаемото ниво за сметка на намаляване на избираемостта; възможността с подзаконовни нормативни актове да се регламентира дейността на областните управители, нещо, което силно наподобява на наредбите-закон или на условията на отсъстващ парламент.

Не коментирам увеличаването на бройките, които очевидно ще бъдат в тежест на бюджета. Смущава ме непрецизното схващане на регионалната политика, която, убеден съм, по-добре би могла да се проведе в рамките на сега съществуващите области. Ето затова аз гласувах против този законопроект. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ БЛАГОВЕСТ СЕНДОВ: Благодаря.

Има ли други желаещи за обяснение на отрицателен вот? Не виждам.

Преминаваме към гласуване на първо четене на законопроекта за административно и териториално устройство на Република България, внесен от народния представител Илиян Страхилов Попов и група народни представители.

Моля, гласувайте.

Гласували 183 народни представители: за 121, против 50, въздържали се 12.

Законопроектът е приет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Има думата за обяснение на отрицателен вот господин Петър Мутафчиев.

ПЕТЪР МУТАФЧИЕВ (ДЛ): Благодаря Ви, господин председател.

Дами и господа народни представители, законопроектът, който ни е предложен от група народни представители, явно цели наистина да реши някои от проблемите, които стоят пред общините - тяхното отделяне, преименуване и т.н. Но за голямо съжаление, с предложенията, които са направени, тези въпроси няма да могат да бъдат решени. В голяма част от предложенията има логика, но текстът, както е предложен, практически е неосъществим.

От друга страна, част от предложенията пък противоречат на каквато и да е логика, а същевременно пък текстът, който е предложен, е много добре приложим.

Имам още малко време, за да ви дам само два примера. Първият пример е в промените в Преходните разпоредби, там, където се касаят текстовете по Закона за местното самоуправление и местната администрация. Не е нормално, след като е получено разделение на една община на части, една част от общинските съветници да губят своите права. Ако трябва да се търси изход, то изходът е един - при разделение на общините в двете части да се проведат съответните избори.

Необясним е също така и текстът, с който се предлага, цитирам: "Когато в общините, районите и кметствата след извършване на административно-териториални промени от съответния вид се стига до намаляване на тяхната територия над 50% и населението им над 30% спрямо първоначалната им територия, в тях се произвеждат избори". Кой може да обясни, господа, ако тези цифри са с едно "плюс" или с едно "минус", трябва ли да се провеждат там избори? Явно е, че критериите, които са избрани в този закон в момента са неудачни и те наистина ще доведат към една неработеща форма в Закона за териториалното деление. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Мутафчиев.

Втора точка от седмичната програма е:

ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА РАТИФИЦИРАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИЯ ПРОТОКОЛ, ПРИЕТ НА 13 ОКТОМВРИ 1995 Г. И НА ПРОТОКОЛ II, С ИЗМЕНЕНИЯТА ОТ 3 МАЙ 1996 Г., КЪМ КОНВЕНЦИЯТА ЗА ЗАБРАНИ ИЛИ ОГРАНИЧЕНИЯ ВЪРХУ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ОПРЕДЕЛЕНИ КОНВЕНЦИОНАЛНИ ОРЪЖИЯ, КОИТО МОЖЕ ДА СЕ СМЯТАТ ЗА ПРЕКОМЕРНО НАРАНЯВАЩИ ИЛИ ЗА ИМАЩИ НЕИЗБИРАТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ.

Вносител е Министерският съвет.

Има думата господин Бехар, заместник-председател на Комисията по национална сигурност, да докладва становището.

ДОКЛАДЧИК НАНСЕН БЕХАР:

"СТАНОВИЩЕ

относно Законопроект за ратифициране на Допълнителния протокол, приет на 13 октомври 1995 г., и на Протокол II, с измененията от 3 май 1996 г., към Конвенцията за забрани или ограничения върху използването на определени конвенционални оръжия, които може да се смятат за прекомерно нараняващи или за имащи неизбирателни въздействия N 802-02-48, внесен от Министерския съвет на 22.10.1998 г.

Комисията по национална сигурност обсъди внесения законопроект на свое заседание на 28.10.1998 г. В заседанието на комисията взеха участие и представители на Министерството на външните работи и Министерството на отбраната.

Комисията приема за основателни мотивите на правителството и предлага на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 1, т. 1 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон Допълнителния протокол, приет на 13 октомври 1995 г., и Протокол II, с измененията от 3 май 1996 г., към Конвенцията за забрани или ограничения върху използването на определени конвенционални оръжия, които може да се смятат за прекомерно нараняващи или за имащи неизбирателни въздействия.

Становището на комисията беше прието на 28.10.1998 г. с консенсус."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Бехар.

Моля господин Башикаров да докладва становището на Комисията по външна и интеграционна политика.

ДОКЛАДЧИК ПЕТЪР БАШИКАРОВ: Благодаря Ви, господин председател!

"СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Проект за Закон N 802-02-48 за ратифициране на Допълнителния протокол, приет на 13 октомври 1995 г., и на Протокол II, с измененията от 3 май 1996 г., към Конвенцията за забрани или ограничения върху използването на определени конвенционални оръжия, които може да се смятат за прекомерно нараняващи или за имащи неизбирателни въздействия, внесен от Министерския съвет на 22 октомври 1998 г.

На 29 октомври 1998 г. Комисията по външна и интеграционна политика разгледа проекта за Закон за ратифициране на Допълнителния протокол, приет на 13 октомври 1995 г., и на Протокол II, с измененията от 3 май 1996 г., към Конвенцията за забрани или ограничения върху използването на определени конвенционални оръжия, които може да се смятат за прекомерно нараняващи или за имащи неизбирателни въздействия, и прие следното становище:

Приема за основателни мотивите на правителството и предлага на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 1, т. 1 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон:

- Допълнителния протокол (Протокол за ослепяващи лазерни оръжия - Протокол IV) към Конвенцията за забрани или ограничения върху използването на определени конвенционални оръжия, които може да се смятат за прекомерно нараняващи или за имащи неизбирателни въздействия, приет от Конференцията на държавите - страни по конвенцията, на 13 октомври 1995 г.

- Протокола за забрани или ограничения на използването на мини, мини-капани и други устройства, с измененията от 3 май 1996 г. (Протокол II, с измененията от 3 май 1996 г.), приложен към Конвенцията за забрани или ограничения върху използването на определени конвенционални оръжия, които може да се смятат за прекомерно нараняващи или за имащи неизбирателни въздействия, приет от Конференцията на държавите - страни по конвенцията, на 3 май 1996 г."

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Башикаров.

За изказване думата има господин Стефан Гайтанджиев.

СТЕФАН ГАЙТАНДЖИЕВ (ДЛ): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Призовавам ви да подкрепите със закон ратификацията на тези два протокола. Искам да ви дам малко пояснения.

В единия случай става дума за лазерни оръжия, които се използват за заслепяване, даже бих бил по-точен, ако кажа ослепяване, тъй като изключително трудно е лечението, когато се засегне ретината на окото, на хора, които участват в зоната на бойните действия. Макар и слабо разработено и недостатъчно използвано, вече има достатъчно примери, че това оръжие действително не е избирателно, че то поразява по някой път и хора, които не са участници в бойните действия, и е антихуманно по своя характер.

Другият Протокол II, който засяга така наречения казус, е с мините-капани. Знаете този случай по времето на Втората световна война масово е използван, включително и в България, когато американските самолети са хвърляли химикалки и детски играчки вътре с взрив. Американска практика е, но, разбира се, това не означава, че и Хитлерова Германия не го е използвала. През виетнамската война също са използвани такива похвати. Сега е изменено малко, тъй като става дума в Конвенцията за забрана на използването на подобни мини-капани, дори в случаи като болници или маскирани като лекарства, или в гробища, религиозни символи и т. н., и т. н. Тъй като това е тактика, използвана масово за борба срещу партизански движения, или пък по някой път и от партизански движения, които маскират тези мини-капани, тя е също тотално неизбирателна, води до осакатяване почти в 50 и повече на сто от случаите на невинни хора. Ето защо смятам, че българският парламент отговорно може да подкрепи тази инициатива.

Но и тук, както и в Комисията по национална сигурност, не бих се въздържал да поставя и въпроса: защо водещи западни държави, включително и държави, които често обичат да дават тон в международните отношения, все още не са ратифицирали тези споразумения? Съединените щати например все още не са ратифицирали този протокол, както и редица други споразумения за неразпространяване на такива опасни, обезобразяващи оръжия. И не е ли време българското правителство и българският парламент да предприемат санкции срещу тези страни? След като те не подкрепят усилията на хуманитарната международна общност, то тогава действително и България може да си помисли. Не става дума да бомбардираме най-близкия до България американски град, ако се не лъжа това е Атлантик Сити, но все пак смятам, че на международното поприще нашето Министерство на външните работи може да пожъне доста авторитет и влияние сред хуманитарната и международна общественост, ако излезе с подобна инициатива. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Гайтанджиев.

Господин Иван Тодоров има думата.

ИВАН ТОДОРОВ КИРИЛОВ (ЕЛ): Благодаря Ви, господин председател!

Уважаеми колеги, поисках думата, за да изразя абсолютната си увереност, че всички колеги до един ще подкрепим този проект за закон за ратификация на двата протокола, защото ние като парламент на Република България, като хора, намиращи се на един, за жалост, известен повече с неустойчивостта си и с конфликтите си регион в Европа, трябва да проявяваме най-голяма мъдрост. Всички сме свидетели на това, че след толкова много години от последната световна война насам по нашата южна граница все още се случват такива инциденти, които са свързани с избухване на мини, поставени още тогава. Свидетели сме на това какво ставаше и в Босна, какво става и в Косово.

Но аз си мисля, че още едно основание за това всички единодушно да подкрепим това, което ни се предлага днес, е и фактът, че това е елемент, част от един общ път, който очевидно тръгва да извървява и европейската, и световната общественост, а именно: постепенното елиминиране на отделен вид оръжия, когато, дай Боже, може би, един ден ще се стигне до това българският парламент да се занимава с ратификацията на документ, който предвижда забраната на всякакви оръжия въобще.

Така че аз и моите колеги от нашата парламентарна група ще подкрепим този законопроект. Убеден съм, че всички ще го подкрепим заедно. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Тодоров.

Има още един, който желае да се изкаже, това е господин Христо Смоленов.

ХРИСТО СМОЛЕНОВ (независим): Уважаеми колеги, уважаемо ръководство на Народното събрание! Аз лично ще подкрепя този законопроект с ясното разбиране, че той ще елиминира един вид нехуманни, при това доста извратени в някои случаи оръжия и ще отвори ниша за нов такъв вид. Аз просто няма да разочаровам колегата Тодоров в хуманната му, но някак си утопична надежда, че, един вид, българският парламент ще забрани всякакви оръжия.

От името на парламентарния ловен клуб моля не забранявайте поне ловните оръжия. Това е малка шега.

Но истината е, че в процеса на глобализация, в която се намираме, в процеса на приключване тук-там на "студената война", дано не я пренасяме под формата на "студена гражданска война" в нашата действителност, ние сме свидетели на нарастващ брой и интензивност локални конфликти, които, подчертавам, са много по-лесни за менажиране, а менажиране не означава обезателно потушаване. В света има сили и те имат много средства, които след края на "студената война", която беше форма на добре организирана надпревара във въоръжаването, имат нужда от други поводи, за да осъществяват продължаващата надпревара в някои видове въоръжаване.

За мен лично като човек, който има известно екологично мислене, е логично да ограничаваме стремежа за ликвидиране на неизбирателните и особено опасни оръжия само до някои конвенционални типове. В този смисъл смятам, че наистина е разумно и Комисията по национална сигурност, и съответните упълномощени институции в България да помислят за миротворчески инициативи не от порядъка на примерно жандармски функции на едно или друго място, не от порядъка на присламчване към вече лансирани от други инициативи. Смятам, че мироопазващите инициативи, на които ние бихме могли да бъдем и съавтори, тепърва са едно предизвикателство за нас.

Пак подчертавам, смятам, че всички оръжия се употребяват по различен начин и съм за това нехуманните, извратени, неизбирателно действащи да бъдат елиминирани. Но повярвайте ми, средствата за масово унищожение също са такъв вид неизбирателно действащи. И в този план аз смятам, че ние сме длъжници не пред конюнктурата, а пред големите цели, в името на които и ние сме тръгнали към демокрация.

Смятам, че освен всичко друго в борбата срещу родната бюрокрация ние не бива да изпадаме под васално влияние на международната бюрокрация.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Смоленов.

Поставям на първо гласуване законопроекта.

Моля, гласувайте.

Гласували 151 народни представители: за 151, против и въздържали се няма.

За процедура има думата господин Чолаков.

ВЕСЕЛИН ЧОЛАКОВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Резултатът от гласуването ми дава повод да направя процедурно предложение да поставите на гласуване на второ четене законопроекта. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Има ли противно становище? Няма.

Моля, гласувайте процедурното предложение в това заседание да се гласува и на второ четене този законопроект.

Гласували 134 народни представители: за 133, против няма, въздържал се 1.

Предложението е прието.

Понеже не виждам господин Бехар в залата, може ли, осподин Башикаров, Вие да докладвате законопроекта?

Има думата господин Башикаров.

ДОКЛАДЧИК ПЕТЪР БАШИКАРОВ:

"З А К О Н

за ратифициране на Допълнителния протокол, приет на 13 октомври 1995 г., и на Протокол II, с измененията от 3 май 1996 г., към Конвенцията за забрани или ограничения върху използването на определени конвенционални оръжия, които може да се смятат за прекомерно нараняващи или за имащи неизбирателни въздействия

Чл. 1. Ратифицира Допълнителния протокол (Протокол за ослепяващи лазерни оръжия - Протокол IV) към Конвенцията за забрани или ограничения върху използването на определени конвенционални оръжия, които може да се смятат за прекомерно нараняващи или за имащи неизбирателни въздействия, приет от Конференцията на държавите-страни по конвенцията, на 13 октомври 1995 г.

Чл. 2. Ратифицира Протокола за забрани и ограничения на използването на мини, мини-капани и други устройства, с измененията от 3 май 1996 г. (Протокол II, с измененията от 3 май 1996 г.), приложен към Конвенцията за забрани или ограничения върху използването на определени конвенционални оръжия, които може да се смятат за прекомерно нараняващи или за имащи неизбирателни въздействия, приет от Конференцията на държавите-страни по конвенцията, на 3 май 1996 г."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Има ли изказвания по заглавието и двата члена? Няма.

Моля, гласувайте заглавието на законопроекта и чл. 1 и 2 така, както са предложени от вносителя.

Гласували 156 народни представители: за 156, против и въздържали се няма.

Законът е приет и на второ гласуване.

Давам половин час почивка. (Звъни.)

(След почивката.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ (звъни): Продължаваме заседанието.

Трета точка от седмичната програма е:

ПЪРВО ЧЕТЕНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СОБСТВЕНОСТТА ВЪРХУ ГОРИТЕ И ЗЕМИТЕ ОТ ГОРСКИЯ ФОНД.

Вносител - народният представител Владислав Костов.

Законопроектът е разпределен на Комисията по земеделието, горите и поземлената реформа. Моля господин Костов да докладва становището на комисията.

ДОКЛАДЧИК ВЛАДИСЛАВ КОСТОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги!

"СТАНОВИЩЕ

на Комисията по земеделието, горите и поземлената реформа относно законопроект за изменение на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд N 854-01-106, внесен от народния представител Владислав Костов на 27 октомври 1998 г.

Комисията по земеделието, горите и поземлената реформа на свое заседание, проведено на 29 октомври 1998 г. обсъди предложението законопроект.

Народните представители, взели участие в дискусиата, подчертаха, че процесът на възстановяването на собствеността върху горите и земите от горския фонд се забави. Към този момент все още много собственици не са успели да подадат заявления за възстановяване на собствеността си пред поземлените комисии, както и изпитват трудности, свързани с обезпечаване на необходимите доказателства за притежаваната собственост.

От друга страна Правилникът за прилагане на закона се обнародва в "Държавен вестник" сравнително късно - на 13 март 1998 г. Това обстоятелство също скъси времето, в което собствениците на гори и земи от горския фонд имаха възможност да реализират правата си за подаване на заявления пред поземлените комисии.

Основно тези са причините, поради които е необходимо да бъде удължен срокът за подаване на заявленията за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд с още 6 месеца.

След станалите разисквания и на основание чл. 64, ал. 3 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, Комисията по земеделието, горите и поземлената реформа прие следното становище:

Подкрепя законопроекта за изменение на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд N 854-01-106, внесен от Владислав Костов на 27.10.1998 г. и предлага на Народното събрание същият да бъде приет на първо гласуване.

Това становище е гласувано с 16 гласа "за", "против" и "въздържали се" няма."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Костов.

Госпожа Дора Янкова има думата.

ДОРА ЯНКОВА (ДЛ): Уважаеми господин председател, уважаеми госпожи и господа народни представители! Мисля, че безкрайно коректни са мотивите, които господин Владислав Костов е споделил с нас като народни представители като мотив за удължаване на срока на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд по чл. 13. А това са, че по организационни причини се забави процесът, че сравнително късно излезе правилникът - безкрайно верни мотиви.

Искам тук да споделя, че и Парламентарната група на Демократичната левица ще подкрепи едно такова удължение, но, колеги от дясно, искам да чуете някои съображения, които моля да отчетете като народни представители на ОДС и като политически лица.

Първо, в Закона за реституцията и в новия Закон за горите ние предлагаме едно внимателно поднасяне и боравене с тази материя - и Законът за защитените територии да е преди този закон, и Законът за горите да е преди това. И ако погледнете стенограмите, ще видите, че ние искаме с тази материя да се пипа внимателно и администрацията, която ще подходи, изпълнителната власт и мнозинството да бъдат готови.

Второ, това удължение показва, че администрацията, изпълнителната власт, имаше една практическа неготовност за реституцията и няколко сътресения през този период от време - сменен кадрови потенциал, нови хора, които тепърва навлизаха, събирането на Националното управление по горите под шапката на Министерството на земеделието. Публична тайна за цялата страна са търканията, които съществуват между заместник-министъра, който ръководи поземлената реформа, и Националното управление по горите - това просто се коментира в регионите и се знае.

На следващо място, искам също да отчетете, че през този период от време там, където щяха да се реституират горите, а и сега там, където предстои, по всяка вероятност ще бъде в сила отново тази заповед за забрана на дърводобива в тези места, където предстои реституцията. Какво означава това на практика?

Лесоустройствените планове действат и ние се лишаваме от един отрасъл, от доходи, от приходи в държавния бюджет.

По-нататък искам да споделя няколко важни неща, които комисията може да изиска. След 1992 г. се издадоха 15 методически указания, които да подпомогнат българските граждани, които обезпечават Закона за реституция на земеделските земи. За цяла една година ведомството, което контролира този процес, успя да издаде само едно, и то не навреме. Затова ви моля да ги мобилизирате и да ги направите да подпомогнат този цялостен процес, за да могат гражданите да осъзнаят своите права.

И не на последно място, информационната система не е готова. Тя не може да стане много бързо, ние знаем, но при нас има информация, че дори политически платения верен професор Вълев, също е бил освободен в този важен процес, в който трябваше да свърши цялата тази информационна система.

И защо споделям всичките тези съображения? Ние ще подкрепим законопроекта. Господин Костов е прав, че трябва да дадем възможност на гражданите да си докажат собствеността. Но когато дават политическо рамо за такива неща, моля отчетете тези наши съображения и вижте вътре в кухнята, в изпълнителната власт кой не си върши работата и за какво става въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на госпожа Дора Янкова.

Други изказвания има ли? Няма.

Моля гласувайте на първо четене законопроекта за изменение на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд.

Гласували 157 народни представители: за 157, против и въздържали се няма.

Законопроектът е приет на първо четене.

За процедура има думата господин Владислав Костов.

ВЛАДИСЛАВ КОСТОВ (СДС): Резултатите от гласуването, а и мнението на членовете на комисията ми дават основание да предложа, съгласно чл. 66, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, второто гласуване на законопроекта да стане на това заседание, т.е. непосредствено сега.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Костов.

Има ли противоположно становище? Не виждам.

Моля, гласувайте това процедурно предложение.

Гласували 131 народни представители: за 131, против и въздържали се няма.

Предложението е прието.

Моля, господин Костов, да докладвате закона на второ гласуване.

ДОКЛАДЧИК ВЛАДИСЛАВ КОСТОВ:

"З А К О Н

за изменение на Закона за възстановяване на

собствеността върху горите и земите от горския фонд

Параграф единствен. В чл. 13, ал. 1, в изречение второ се прави следното изменение: думите "една година" се заменят с "18 месеца".

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте заглавието на закона и параграф единствен така, както са предложени от вносителя.

Гласували 133 народни представители: за 133, против и въздържали се няма.

Законът е приет и на второ гласуване.

Четвърта точка от седмичната програма е:

ВТОРО ЧЕТЕНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА БЪЛГАРСКОТО ГРАЖДАНСТВО.

Има думата господин Светослав Лучников да докладва закона за второ четене.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: Уважаеми господин председателю, уважаеми господа!

"Д О К Л А Д

на Комисията по правни въпроси и

законодателство срещу корупцията

относно законопроект за българското гражданство

N 802-01-36, внесен от Министерския съвет

(проект за второ четене)

Заглавие: "Закон за българското гражданство".

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: По заглавието няма направени предложения.

Моля, гласувайте заглавието така, както е предложено от вносителя.

Гласували 115 народни представители: за 111, против няма, въздържали се 4.

Заглавието е прието.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ:

"Глава първа

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. Този закон определя условията и реда за придобиване, запазване и загубване на българското гражданство."

Предложение на народния представител Велко Вълканов - чл. 1 да се измени така:

"Чл. 1. Този закон определя условията и реда за придобиване, загубване и възстановяване на българското гражданство."

Комисията приема предложението и предлага чл. 1 със следната редакция:

"Чл. 1. Този закон определя условията и реда за придобиване, загубване и възстановяване на българското гражданство."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Лучников.

Най-напред ще гласуваме заглавието на глава първа отделно от чл. 1, защото там има промяна.

Моля, гласувайте заглавието на глава първа така, както е предложено от вносителя.

Гласували 111 народни представители: за 107, против няма, въздържали се 4.

Заглавието е прието.

Моля, гласувайте чл. 1 така, както е предложен от комисията.

Гласували 108 народни представители: за 108, против и въздържали се няма.

Член 1 е приет.

За процедура има думата господин Емануил Йорданов.

ЕМАНУИЛ ЙОРДАНОВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Правя процедурно предложение в залата да бъде поканен заместник-министърът на правосъдието и правната евроинтеграция господин Филчев.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Има ли противоположно становище? Няма.

Моля, гласувайте предложението, което направи господин Йорданов.

Гласували 108 народни представители: за 104, против няма, въздържали се 4.

Предложението е прието.

Моля квесторите да поканят господин Филчев в залата.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 2. Българското гражданство се урежда от Конституцията на Република България, от закона и от международните договори, които са в сила при настъпването на фактите или събитията, свързани с гражданството."

Предложение на народния представител Велко Вълканов - чл. 2 да отпадне.

Комисията не приема предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя по чл. 2.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Господин Вълканов го няма.

Поставям на гласуване предложението на народния представител Велко Вълканов за отпадане на чл. 2.

Гласували 123 народни представители: за 17, против 103, въздържали се 3.

Предложението не се приема.

Моля, гласувайте чл. 2 така, както е предложен от вносителя.

Гласували 108 народни представители: за 106, против няма, въздържали се 2.

Член 2 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 3. Български гражданин, който е и гражданин на друга държава, се смята само за български гражданин при прилагането на българското законодателство, освен ако в закон е предвидено друго."

Предложение на народния представител Велко Вълканов:

Член 3 да се измени така:

"Чл. 3. Български гражданин, който е гражданин и на друга държава, не се освобождава от изпълнението на задълженията си на български гражданин, освен в закон е предвидено друго."

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя по чл. 3.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Поставям на гласуване предложението за заместващ текст, направено от господин Велко Вълканов.

Гласували 123 народни представители: за 17, против 102, въздържали се 4.

Предложението не се приема.

Моля, гласувайте чл. 3 така, както е предложен от вносителя.

Гласували 111 народни представители: за 104, против няма, въздържали се 7.

Член 3 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 4. Гражданство не може да се установява по съдебен ред.

Чл. 5. Сключването или разтрогването на брака между български гражданин и чужд гражданин или промяната на гражданството на единия от съпрузите по време на брака не променя по право гражданството на другия съпруг.

Чл. 6. Осиновяването не променя гражданството на осиновения."

Комисията подкрепя текста на вносителя по членове 4, 5 и 6.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте членове 4, 5 и 6 така, както са предложени от вносителя.

Гласували 120 народни представители: за 120, против и въздържали се няма.

Членове 4, 5 и 6 са приети.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 7. (1) Никой не може да бъде лишен от българско гражданство освен в случаите, изрично предвидени в този закон. (2) Всеки има право на избор на гражданство."

Предложение на народния представител Велко Вълканов:

Член 7 да се измени така:

"Чл. 7. Български гражданин по рождение не може да бъде лишен от българско гражданство."

Комисията не приема предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя по чл. 7.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Господин Велко Вълканов има думата.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ (ДЛ): Уважаеми колеги, аз настоявам да приемете моето предложение. Намирам, че съвършено неоснователно комисията се отклонява от текст, който е в самата Конституция.

Това е конституционен текст и той трябва да намери своето място в Закона за българското гражданство. Не намирам никакви обяснения за предлаганите в случая отклонения от Конституцията. Това е едно много сериозно съобщение, което бих искал да отчетете в случая.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Вълканов.

Поставям на гласуване предложението на господин Велко Вълканов за заместващ текст.

Гласували 130 народни представители: за 23, против 104, въздържали се 3.

Предложението не се приема.

Моля, гласувайте чл. 7 така, както е предложен от вносителя.

Гласували 121 народни представители: за 109, против 3, въздържали се 9.

Член 7 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Глава втора - Придобиване на българско гражданство. Раздел I - Придобиване на българско гражданство по произход."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Поставям на гласуване заглавията на глава втора и на раздел I така, както са предложени от вносителя.

Гласували 114 народни представители: за 114, против и въздържали се няма.

Заглавията на глава втора и на раздел I са приети.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 8. Български гражданин по произход е всеки, на когото поне единият родител е български гражданин.

Чл. 9. Български гражданин по произход е и всяко лице, което е припознато от български гражданин или чийто произход от български гражданин е установен със съдебно решение."

По тези два текста няма направени предложения и комисията подкрепя текста на вносителя.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте членове 8 и 9 така, както са предложени от вносителя.

Гласували 118 народни представители: за 117, против няма, въздържал се 1.

Членове 8 и 9 са приети.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Раздел II - Придобиване на българско гражданство по месторождение."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте заглавието на раздел II така, както е предложено от вносителя.

Гласували 124 народни представители: за 124, против и въздържали се няма.

Заглавието на раздел II е прието.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 10. Български гражданин по месторождение е всяко лице, родено на територията на Република България от родители - чужди граждани, или на което единият родител е чужд гражданин, а другият е неизвестен, ако не придобива друго гражданство по произход."

Предложение на народния представител Велко Вълканов:

Член 10 да се измени така:

"Чл. 10. Български гражданин по месторождение е всяко лице, родено на територията на Република България, ако не придобива друго гражданство по произход."

Комисията приема предложението и предлага чл. 10 със следната редакция:

"Чл. 10. Български гражданин по месторождение е всяко лице, родено на територията на Република България, ако не придобива друго гражданство по произход."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте чл. 10 така, както е предложен от комисията.

Гласували 121 народни представители: за 120, против няма, въздържал се 1.

Член 10 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 11. Български гражданин по месторождение е и лицето, родено на територията на Република България от родители без гражданство или с неизвестно гражданство, както и в случаите, когато единият родител е без гражданство или е с неизвестно гражданство, а другият родител е неизвестен."

Предложение на народния представител Велко Вълканов:

Член 11 да отпадне.

Комисията приема предложението и предлага чл. 11 да отпадне.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте предложението на господин Вълканов, което се подкрепя и от комисията - за отпадане на чл. 11.

Гласували 126 народни представители: за 119, против 7, въздържали се няма.

Член 11 отпада.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 12. Български гражданин по месторождение е и дете, намерено на територията на Република България, двамата родители на което са неизвестни."

Предложение на народния представител Велко Вълканов:

Член 12 да се измени така:

"Чл. 12. Смята се, че е родено на територията на Република България дете, намерено на тази територия, чиито родители са неизвестни."

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя по чл. 12, който става чл. 11.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Господин Вълканов има думата.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ (ДЛ): Уважаеми колеги! Разлика по същество между двата текста няма. Но ми се струва, че предложената от мен редакция е по-точна, защото тук в случая става дума за презумиране на едно обстоятелство. Ние предпоставяме, че едно дете, намерено на нашата територия, е родено на българска територия. И в този случай съответният израз е: смята се, че е родено на територията на Република България дете, което е намерено там.

Тази чисто редакционна разлика ми се струва все пак съществена с оглед на изискването да бъдем точни в използването на българския език. Нищо повече няма в случая.

Аз ви моля да подкрепите този текст.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Вълканов.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: Аз съм склонен да приема предложението на господин Вълканов, понеже наистина се касае за една правна фикция, която приема нещо, което не е сигурно дали е така. Но щом е намерено на българска територия, смята се, че е родено от български граждани.

Аз предлагам да подкрепим предложението на господин Вълканов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Поставям на гласуване предложението за заместващ текст на чл. 12, което е направил господин Велко Вълканов.

Гласували 122 народни представители: за 105, против 12, въздържали се 2.

Предложението е прието и това, което сега приехме, става чл. 11.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Раздел III - Придобиване на българско гражданство по натурализация".

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте заглавието на раздел III така, както е предложено от вносителя.

Гласували 129 народни представители: за 129, против и въздържали се няма.

Заглавието на раздел III е прието.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 13. Лице, което е чужд гражданин или е с неизвестно гражданство, може да придобие българско гражданство, ако към датата на подаване на молбата за натурализация:

1. е пълнолетно;
2. преди не по-малко от пет години е получило разрешение за постоянно пребиваване в Република България;
3. не е осъждано за престъпление от общ характер от български съд и срещу него няма образувано наказателно производство;
4. има доход или занятие, което му дава възможност да се издържа в Република България, и
5. може да се смята за приобщено към обществото поради достатъчно владеене на български език, установено при условия и по ред, определени с наредба на министъра на образованието и науката."

По текста има предложения:

Първо, на народния представител Велко Вълканов:

"Уредбата на натурализацията е прекалено казуистична. Разпоредбите на чл. 13 - 17 биха могли да се опростят. Натурализацията може да се сведе до два вида: обикновена и привилегирована. Към привилегированата натурализация могат да се отнесат хипотезите на чл. 14 - 17, като те съответно се опростят."

Всъщност това са общи препоръки.

А конкретната препоръка е: в чл. 13 думите "Лице, което е чужд гражданин или е с неизвестно гражданство" да се заменят с "Лице, което не е български гражданин".

Комисията приема по принцип това предложение.

Второто предложение е на господин Гиньо Ганев:

В чл. 13, т. 3 да отпадне текстът "не е осъждано за престъпление от общ характер от български съд".

Комисията не приема това предложение.

И друго предложение от господин Гиньо Ганев:

В чл. 13, т. 5 да отпадне изискването за "достатъчно владеене на български език".

Комисията не приема предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя по чл. 13, който става чл. 12, като предлага:

1. Думите "Лице, което е чужд гражданин или е с неизвестно гражданство" да се заменят с "Лице, което не е български гражданин".

2. Точка 5 да се измени така:

"5. владее български език, което се установява по ред, определен с наредба на министъра на образованието и науката."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Господин Гиньо Ганев има думата.

ГИНЬО ГАНЕВ (ДЛ): Уважаеми господин председател, дами и господа! Аз не защитавам много упорито предложенията си, но правя следното разсъждение.

Голяма част от българската политическа емиграция, която беше лишена от българско гражданство, бяха хора и осъждани от българския съд за така наречените "противодържавни престъпления".

Ако се запази текстът на т. 3 от чл. 13 - да не са осъждани за престъпление от общ характер от българския съд, даже когато тези хора са реабилитирани впоследствие, т.е. пак са осъждани, но реабилитирани, заличават се последиците от осъждането. Но не е ли по-разумно тук експлицитно и обяснително някак си да се изключат тези категории хора? Това - по този въпрос.

Във връзка с достатъчното владеене на български език. Аз и по-рано казах, че има много хора, родителите на които са български граждани по една, втора или трета категория, но децата им просто не знаят български език. В първоначалния текст се казваше "достатъчно владеене на български език", което беше прекалено. Сега в новото предложение за т. 5 се казва: "владее български език, което се установява по ред, определен с наредба на министъра на образованието и науката". Това "владее български език" може да бъде нещо повече от достатъчното владеене, т.е. в тази наредба да се сложат едва ли не филологически изисквания. Затова политическата воля би трябвало да бъде според мен това владеене на български език да не бъде просто условие.

В сегашния момент на нашата страна и при толкова много хора, пръснати по света, е добре да се увеличи и разшири възможността за придобиване на българско гражданство. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Гиньо Ганев.

Има думата господин Любен Корнезов.

ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ (ДЛ): Благодаря Ви, господин председател. Правя предложение в чл. 13 т. 3, която гласи, че не може да се получи българско гражданство по натурализация, ако едно лице е осъждано за престъпление от общ характер или срещу него няма образувано наказателно производство, да отпадне, тъй като тази т. 3 юридически не е издържана.

Първо, престъпленията от общ характер могат да бъдат от най-различни аспекти, включително от така наречената субективна страна на извършването на деянието, те могат да бъдат и по непредпазливост, не само умишлени престъпления. Това - едно. Следователно престъпление от общ характер е и едно пътнотранспортно произшествие, когато имаме вина по непредпазливост. Ясно е, че никой не е гарантиран от извършването на едно такова деяние.

Второ, има и престъпления от частен характер. Те, разбира се, се изключват. Това е едната страна. Но за едно престъпление от частен характер може да се наложи наказание "лишаване от свобода", даже едно лице да бъде изпратено в затвора, а за престъпление от общ характер може примерно да бъде наложена глоба.

И още нещо. Тук господин Гиньо Ганев каза за реабилитацията. Какво стана с реабилитацията? По този начин, както е формулиран текстът, едно лице може да е реабилитирано, то се води, разбира се, осъждано от юридическа гледна точка и това ще бъде пречка да придобие българско гражданство.

Така че според мен, ако едно лице е осъждано, независимо дали е реабилитирано или не, нека да се прецени от органа, който има право да издаде указа, респективно да направи предложението дали да му се даде на това лице българско гражданство или не, съобразно конкретния случай, а не ние да правим предварително законова забрана.

Втората хипотеза - "и срещу това лице няма образувано наказателно производство". Също непрецизна. Непрецизна, защото наказателното производство може да бъде и от частен характер. Всеки може да подаде една тълба и съдът образува дело. Ние знаем, че сега машината в съда е доста тромава и едно дело може да продължи с години, примерно за обида или за нещо дребно, или лека телесна повреда и по този начин гражданинът няма да може да придобие българско гражданство.

Точка 3 нищо не ни дава, освен че повече проблеми ще ни създаде и затова аз предлагам да отпадне изцяло. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Корнезов.

Има думата господин Велко Вълканов.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ (ДЛ): Уважаеми колеги, аз настоявам да уважите доводите на господин Гиньо Ганев и на господин Любен Корнезов. Бих искал да използвам още един-два довода.

Говори се за престъпление от общ характер. Обаче искам да ви кажа, че например една обида на длъжностно лице също е престъпление от общ характер. Би ли трябвало едно такова престъпление да бъде пречка за получаване на българско гражданство?

Освен това за много съществен смятам следният довод. Отпадането на този текст няма да е основание лицето да получи гражданство, но запазването на текста ще бъде вече пречка то да получи гражданство. Така че, ако го запазим, ние създаваме огромни, сериозни затруднения в някои случаи спрямо някои лица, а неговото отпадане не ни създава затруднения да откажем на лицето да получи българско гражданство.

Що се отнася до втория проблем - за българския език. Да, разбира се, ние ще правим български граждани сега маса лица, които не знаят добре български език. Това са етнически българи от Бесарабия, от някъде другаде, които идват наистина с един несъвършен български език. Нима това трябва да бъде основание ние да откажем да дадем българско гражданство на лицето?

Аз настоятелно ви моля, уважаеми колеги, да уважите тези доводи. Те не нарушават правата на съответните органи. Те винаги могат да преценяват съобразно интересите на страната в крайна сметка. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Вълканов.

Има думата господин Лучников.

Ще го помоля, понеже неюристите в залата сме доста, да каже дали чл. 28 не решава точно тези проблеми за възстановяването на гражданството, понеже прозвуча в изказването за възстановяване.

СВЕТΟΣЛАВ ЛУЧНИКОВ (СДС): Никога не е късно човек да поправи една неточност. Мен ми се струва, че т. 3 наистина трябва да се уточни. Точка 3 не трябва да отпада, но трябва да се уточни - "неосъждано за умишлено престъпление от общ характер" или "и срещу него няма образувано наказателно производство за такова престъпление", значи за умишлено престъпление.

ГИНЬО ГАНЕВ (ДЛ, от място): А реабилитираните?

СВЕТΟΣЛАВ ЛУЧНИКОВ: Реабилитацията обхваща всичко.

ГИНЬО ГАНЕВ (ДЛ, от място): Пише "осъждани".

СВЕТΟΣЛАВ ЛУЧНИКОВ: Реабилитацията заличава последиците от осъждането. Нека по елементарни работи да не разискваме.

Колкото за владеенето на българския език, доколкото ми е известно, в Съединените щати се иска, за да се придобие американско гражданство, да се държи изпит по английски език, даже изпит по Конституцията на Съединените щати. Не може една страна да разкрие възможности за придобиване на нейно гражданство от лица, които не са се постарали да научат българския език.

Вярно, в хипотезата, когато баща му или майка му са били български граждани, това лице придобива българско гражданство по произход. Така че за тях няма проблем. Но когато не е такъв случаят, чисто и просто тези лица трябва да покажат по някакъв начин желанието си да се приобщат към българската общност. Не можем да приемем хора, които не могат да кажат "добър ден". Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Лучников.

Ще Ви дам думата, господин Ганчев.

Но понеже не съм юрист, въпреки че не е редно като водещ заседанието, искам да поставя още един казус. Само преди няколко дни в българския национален тим игра футболист, който не знае дума български, а предстои да получи българско гражданство. И един гражданин от Брега на слоновата кост, Серж Йофу, футболист в "Добруджа" - гр. Добрич, пак за да играе в националния тим по футбол, ще получи българско гражданство. А това са явно хора, които не знаят дума български. С новия закон дали няма и там да възникнат проблеми?

Има думата господин Ганчев.

ЖОРЖ ГАНЧЕВ (независим): Благодаря Ви, господин председател. Жорж Ганчев, Патриотичен център - БББ. Коригирайте ме, наречете ме "независим" и ще повтарям това десет минути.

В помощ на господин Лучников, много уважаван от мен председател на комисията: искам да Ви напомня, господин Лучников, че има много българи, родени в Украйна например, или банатски, или таврийски българи, или бесарабски българи, които поради преса върху тях не са научили литературния български език, но имат желание. Идвали се тук, много им е трудно да вземат гражданство. Има много обезлюдени села, има много изоставени къщи, има райони, от които наистина българщината е почти изметена. Каква е причината ние да не либерализираме този закон и да направим всичко възможно да привлечем тези хора в отечеството?

Второ, извънредно важно е в закона и в духа на закона да преобладава разбирането, че в Съединените щати във всички църкви, в които съм бил, а аз съм бил поне в 100 църкви, навсякъде има желание за амалгамиране с духа на нацията - православието плюс българщината. Ние тези хора някак си не ги привличаме.

И когато дойдат в България ги затрупваме със страхотно много бюрокрация по най-малкия повод и ги отблъскваме без да има причина. Би било много ефективно за нацията ни, ако духът на закона направи тези хора добре дошли, ако им протегне ръка, ако каже: нашето отечество е винаги отворено за вас, елате, инвестирайте в България. Децата им да учат в български учебни заведения може би един семестър, но да влязат в крак и ритъм с това, което става тук.

Това са позитивните елементи.

Понеже споменахте Америка, списание "Правата за човека" преведе делото в Страсбург и обвини вашите хора от Конституционния съд, които нарушиха закона и ме изгониха от миналия парламент. Те нямаха право да направят това. Досега аз не съм споменавал това даже от тази трибуна, тъй като ми е скучно. Но ви казвам: страхотно важно е българите в Канада, например, които срещнах на 3 март на тържествата, които бяха абсолютно стъписани, знаейки, че веднага се губи американско гражданство, щом отидеш в политическа партия в чужда страна.

И оттук вече следва логиката: нека да направим тези хора бъдещи инвеститори в България, които са излезли, направили някакви пари там, но тези хора желаят редовно да идват тук, да имат собственост. Но те се страхуват от тази бюрокрация, от тази огромна ламя с 25 глави, която наистина огорчава тези хора и те си тръгват с желанието да не се върнат втори път. Моля се Богу, че ще приемете моето изказване като много позитивно и ще вземете под внимание точките, които ви предлагам, а те са от общ характер. Благодаря.

ДОКЛАДЧИК СВЕТΟΣЛАВ ЛУЧНИКОВ: Но какво предлагате?

ЖОРЖ ГАНЧЕВ: Ако не сте разбрал, тогава Ви е късно!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Госпожа Юлия Берберян има думата.

ЮЛИЯ БЕРБЕРЯН (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Смятам, че за хората, които желаят да получат българско гражданство, не е страшно, никаква ламя с 25 глави, никаква бюрокрация да научат български език. Не става дума тези хора да говорят български език така, както ние, родените в България.

Тъй като преди мен говори господин Жорж Ганчев, който дава често примери с Америка, аз мога да ви кажа, че на моя баща, който е американски гражданин и е направил всичко възможно, за да научи английски, просто не му се отдаде. Беше много възрастен. Говори един много лош, слаб английски, но така или иначе той показва на властите в Америка, че иска да се интегрира като достоен гражданин на тази страна.

Абсолютно поддържам мнението, че всеки, който желае да бъде български гражданин, най-малкото, което може да направи към тази страна, която ще го приеме, е да научи малко български език. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на госпожа Берберян.

Думата има господин Петър Рафаилов.

ПЕТЪР РАФАИЛОВ (СДС): Уважаеми господин председател, дами и господа народни представители! Моето изказване е свързано точно с този текст и бих искал да дам едно пояснение на залата. Когато се разглежда този въпрос, нека да се имат предвид предходните изисквания за кандидатстване за получаване на българско гражданство. Откъде сме изхождали в комисията? Изхождали сме от факта, че едно от условията да се поиска българско гражданство по натурализация е лицето да има пет години постоянно пребиваване в България. Това получаване на българско гражданство е различно от получаването на българско гражданство на другите основания - по произход, по месторождение и така нататък, поради което комисията, когато разисква въпроса - това беше и предложението на вносителя - счете за необходимо самият факт, че лицето вече трябва да е живяло в пет години в България да доказва факта, че за пет години, ако то действително е живяло в България, би могло да ползва или да знае българския език до степен, която му позволява да се интегрира в българското общество.

Защо се поставя това условие? Защото в практиката има примери, когато се получава "временно пребиваване в България" с оглед евентуално да се кандидатства за "български гражданин" от чисто конюнктурни интереси. Има случаи, когато въпреки полученото постоянно местоживеене, лицето през този срок, през тези пет години просто не е в България. Например е в Турция и само си идва от време навреме, колкото да му поставят печати, за да се знае, че преминава българската граница. Тогава то фиктивно, минавайки петгодишният период, може да кандидатства за български гражданин без по същество да е

живяло в България. Именно това е причината, поради която освен условието, което беше в предишния закон - да има постоянно местопребиваване пет години в България, ние предлагаме да се постави условие да владее достатъчно български език, който да му позволява една интеграция в обществото. Това е различно от другото основание за произход, за придобиване на българско гражданство по произход.

И моля при гласуването уважаемите колеги това да имат предвид като аргументи. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Рафаилов.

Не виждам други народни представители, които да искат да се изкажат.

Преминаваме към гласуване.

Има предложение за отпадане на т. 3, което беше направено от господин Корнезов. Моля, гласувайте това предложение.

Гласували 149 народни представители: за 60, против 87, въздържали се 2.

Предложението не се приема.

Предложението на господин Велко Вълканов е прието.

В т. 3 има предложение за отпадане. То е от господин Гиньо Ганев - да отпадне текстът "неосъждано за престъпления от общ характер от българския съд".

Поставям на гласуване това предложение на господин Гиньо Ганев.

Гласували 135 народни представители: за 43, против 89, въздържали се 3.

Предложението не се приема.

Пак по т. 3 господин Лучников предложи една нова редакция, а именно: "не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер от български съд и срещу него няма образувано наказателно производство за такова престъпление".

ГИНЬО ГАНЕВ (ДЛ, от място): Нека вътре в текста да се сложи за реабилитацията, за да е ясно - "освен ако е реабилитирано".

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Аз чета предложението на господин Лучников и не мога да го променя, ако той не го промени.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: Няма никакво значение. Аз съм съгласен да се постави една запетая и да се допълни с текста "освен ако е реабилитирано". Ние сме сговорчиви хора.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Поставям на гласуване т. 3, както беше предложена редакцията от господин Лучников.

Гласували 136 народни представители: за 132, против няма, въздържали се 4.

Приета е редакцията на т. 3, както беше предложена от господин Лучников.

И последното предложение - на господин Гиньо Ганев - от т. 5 да отпадне изискването за достатъчно владееене на българския език.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: То фактически е прието с предлагания текст в комисията, която не иска достатъчно владееене, а само владееене.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Гласували 131 народни представители: за 54, против 74, въздържали се 3.

Предложението не се приема.

Моля, гласувайте чл. 13 така, както е предложен от вносителя с двете корекции, направени от комисията: "Лице, което е чужд гражданин или е с неизвестно гражданство" да се заменят с "Лице, което не е български гражданин" и корекцията в т. 5, като номерацията се променя и става чл. 12.

Гласували 121 народни представители: за 121, против и въздържали се няма.

Член 12 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 14. Лице, което е чужд гражданин или е с неизвестно гражданство, отговаря на условията по чл. 13, точки 1, 3, 4 и 5 и преди не по-малко от три години към датата на подаване на молбата за натурализация е получило разрешение за постоянно пребиваване в Република България, може да придобие българско гражданство, ако отговаря и на едно от следните изисквания:

1. не по-малко от три години има и продължава да е в законно сключен брак с български гражданин;
2. има предоставен статут на бежанец;
3. родено е в Република България;
4. разрешението за постоянно пребиваване е получено преди да навърши пълнолетие;
5. има дете, ненавършило 18 години, което е български гражданин."

Предложение на народния представител Велко Вълканов - в чл. 14 думите "Лице, което е чужд гражданин или е с неизвестно гражданство" да се заменят с "Лице, което не е български гражданин".

Комисията приема предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя по чл. 14, който става чл. 13, като предлага думите "Лице, което е чужд гражданин или е с неизвестно гражданство" да се заменят с "Лице, което не е български гражданин".

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте чл. 14, който става чл. 13, така както е предложен от вносителя, с приетата от комисията корекция.

Гласували 130 народни представители: за 130, против и въздържали се няма.

Член 13 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 15. Лице, което е без гражданство, може да придобие българско гражданство, ако отговаря на условията по чл. 13, точки 1, 3, 4 и 5 и преди не по-малко от три години към датата на подаване на молбата за натурализация има разрешение за постоянно пребиваване в Република България."

Предложение на народния представител Велко Вълканов - в чл. 15 думите "Лице, което е без гражданство" да се заменят с "Лице, което не е български гражданин".

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя по чл. 15, който става чл. 14, като предлага думите "Лице, което е без гражданство" да се заменят с "Лице, което не е български гражданин".

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Благодаря на господин Лучников.

Желае ли някой от колегите да вземе отношение по този член? Не виждам.

Моля, гласувайте текста на чл. 16, който става чл. 15, така както се предлага от вносителя, с направената корекция.

Гласували 134 народни представители: за 134, против и въздържали се няма.

Член 14 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 16. Лице, което е чужд гражданин, без гражданство или с неизвестно гражданство, може да придобие българско гражданство по натурализация, без да са налице условията по чл. 13, точки 2 и 4, ако отговаря на едно от следните изисквания:

1. е от български произход;
2. единият му родител е български гражданин или е починал като български гражданин;
3. осиновен е от български гражданин."

Народният представител Велко Вълканов предлага думите "Лице, което е чужд гражданин, без гражданство или с неизвестно гражданство" да се заменят с "Лице, което не е български гражданин".

Комисията приема предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителю по чл. 16, който става чл. 15, като предлага:

1. Думите ""Лице, което е чужд гражданин, без гражданство или с неизвестно гражданство" да се заменят с "Лице, което не е български гражданин".

2. Точка 2 да отпадне и точка 3 да стане точка 2.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Благодаря на господин Лучников.

Желае ли някой думата по чл. 16? Не виждам.

Моля, гласувайте чл. 16, който става чл. 15 с направените предложения от господин Вълканов и отпадането на т. 2, както се предлага от комисията.

Гласували 126 народни представители: за 126, против и въздържали се няма.

Член 15 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 17. Лице, което е чужд гражданин, без гражданство или с неизвестно гражданство, може да придобие българско гражданство, без да са налице условията по чл. 13, ако Република България има интерес от натурализацията му или ако лицето има особени заслуги за Република България в обществената и икономическата сфера, в областта на науката, технологията, културата и спорта."

Предложение на народния представител Велко Вълканов - в чл. 17 думите "Лице, което е чужд гражданин, без гражданство или с неизвестно гражданство" да се заменят с "Лице, което не е български гражданин".

Комисията приема предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителю по чл. 17, който става чл. 16, като предлага думите "Лице, което е чужд гражданин, без гражданство или е с неизвестно гражданство" се заменят с "Лице, което не е български гражданин".

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Благодаря на господин Лучников.

Не виждам желаещи за дискусия.

Моля, гласувайте чл. 17, който става чл. 16, с направената корекция от господин Вълканов.

Гласували 132 народни представители: за 132, против и въздържали се няма.

Член 16 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 18. Децата до 14-годишна възраст придобиват българско гражданство, ако родителите им или преживелият от тях приемат българско гражданство или ако само един от родителите им стори това, в случай, че другият е български гражданин. При същите условия децата от 14 до 18-годишна възраст придобиват българско гражданство, ако поискат това.

Чл. 19. (1) Деца до 14-годишна възраст, на които само единият от родителите е български гражданин, в случай, че нямат българско гражданство, могат да станат български граждани, без да са налице условията по чл. 13, ако двамата родители или преживелият от тях дадат писмено съгласие за това. Не се изисква съгласието на родител, който е лишен от родителски права. При същите условия могат да придобият българско гражданство и децата от 14 до 18 години, ако поискат това.

(2) При условията на ал. 1 могат да придобият българско гражданство и лица, осиновени от български граждани.

Чл. 20. Молбата на лице, което отговаря на условията за придобиване на българско гражданство по натурализация, се отхвърля, ако с оглед на поведението му съществуват сериозни причини да се смята, че молителят представлява заплаха за обществения ред, обществения морал, общественото здраве или за националната сигурност."

Комисията подкрепя текста на вносителю по чл. 18, 19 и 20, които стават съответно чл. 17, 18 и 19.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Благодаря на господин Лучников.

Моля, гласувайте текстовете на чл. 18, 19 и 20, които стават съответно чл. 17, 18 и 19, предложени от вносителю и подкрепени от комисията.

Гласували 123 народни представители: за 121, против няма, въздържали се 2.

Членове 17, 18 и 19 са приети.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Глава трета - Загубване на българско гражданство."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Моля, гласувайте заглавието на глава трета.

Гласували 125 народни представители: за 125, против няма, въздържали се няма.

Заглавието на глава трета е прието.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Раздел I - Освобождаване от българско гражданство."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Моля, гласувайте заглавието на раздел I на глава трета.

Гласували 123 народни представители: за 123, против няма, въздържали се няма.

Заглавието на раздел I е прието.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 21. Български гражданин, който постоянно живее в чужбина, може да поиска освобождаване от българско гражданство, ако е придобил чуждо гражданство или ако има данни за открита процедура за придобиване на чуждо гражданство."

Предложение на народния представител Велко Вълканов - в чл. 21 думите "или ако има данни за открита процедура за придобиване на чуждо гражданство" да се заличат.

Комисията не приема предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителю по чл. 21, който става чл. 20.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Благодаря на господин Лучников.

Има думата народният представител Велко Вълканов.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ (ДЛ): Уважаеми колеги, най-напред текстът поставя въпроса за използваните изразни средства. Говори се за "данни за открита процедура".

Питам най-напред - какво значи "открита процедура"? Кога една процедура за придобиване на гражданство е открита - с подаването на молбата ли, с приемането на молбата ли, с какво трябва да се смята, че процедурата е открита?

Втори въпрос, пак в тази връзка - какво значи да съществуват данни? Данни, какви - по вестника ли, по радио ли сте ги чули, какво? Какви трябва да са тези данни?

И най-вече идват тези мои съображения по съществуването на текста. Имаме данни, че е открита процедура и позволява лицето да бъде освободено от българското гражданство. А представете си, че това лице не получи чуждото гражданство. Тогава то ще се окаже в едно изключително тежко състояние - освободено от българското гражданство лицето и не е придобило чуждото гражданство. И остава лице без гражданство. Това е най-неприятното състояние на едно лице в международното пространство.

Това е текст, който поставя в много тежка рискова ситуация лицето, което е поискало да бъде освободено от българското гражданство. Ние трябва да сме сигурни, че този гражданин, поискал да бъде освободен от нашето гражданство, е вече някакъв друг гражданин и тогава евентуално да го освободим. Иначе излагаме интересите му на изключително голям риск. Мисля, че ме разбирате.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Благодаря на господин Вълканов.

Има думата господин Гиньо Ганев.

ГИНЬО ГАНЕВ (ДЛ): Всъщност, дами и господа, в чл. 21 ние сме изправени пред една от големите идеи на този закон. Той не предвижда и аз подкрепям това неподвижване за автоматично освобождаване от българско гражданство, щом си придобил друго. Аз знам малко странния патос на много хора, които смятат, че са патриоти, и които подкрепят разбирането все още в обществото, че като си станал друг гражданин, например турски, трябва да престанеш да бъдеш български гражданин. Обратно, тази идея на чл. 21 за толерирането и на чуждо гражданство освен българското, отговаря според мен на големите национални идеи у нас, защото по чужбина има много българи, които би трябвало да имат и българско, освен другото гражданство.

Затова мисля, че господин Велко Вълканов е прав. Нека да се подава молба. Да няма автоматично отпадане на българското гражданство така, както се предвижда в чл. 30 - процедура има, но тогава тази молба да може да се подава и процедурата да започне, когато лицето е придобило друго гражданство. А само че имало данни, че е започнала процедура там и той да има нетърпение да подава тази молба, това е едно несигурно събитие и той може да се окаже в едно положение на без гражданство, което всъщност не е желано не само от нашето законодателство, но въобще от модерното законодателство във връзка с гражданството. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Благодаря.

Има думата господин Лучников.

СВЕТΟΣЛАВ ЛУЧНИКОВ (СДС): Предложеният текст на чл. 21 има следния смисъл. Според законодателството на редица западни държави и на първо място на Германската република и на Австрийската република, не се дава тяхно гражданство на лице, което има друго гражданство.

ГИНЬО ГАНЕВ (ДЛ, от място): Там е така.

СВЕТΟΣЛАВ ЛУЧНИКОВ: И когато наши сънародници там желаят да получат местното гражданство, те по необходимост трябва да бъдат освободени от нашето гражданство. Ако те го направят предварително, преди да са добили гражданството, тогава е още по-голяма опасността да останат без гражданство. А пък, ако чакат да загубят българското гражданство, за да придобият чуждото гражданство, изобщо ние им забраняваме да го получат, а това е свързано с много големи техни интереси. А и нашата политика, както правилно каза и господин Ганев, е да толерира двойното гражданство.

Аз ще ви кажа дори каква практика има. Нашите граждани отиват там, ние ги освобождаваме от българско гражданство, те получават чуждо гражданство и веднага след това подават молба да си възстановят българското гражданство, понеже не щат да се лишат от такова, но просто процесуално са били лишени от възможността да запазят двете гражданства.

Така че това е смисълът на този текст и аз смятам, че ние трябва да го приемем. Лицето, което поиска да бъде освободено, при наличие на процедура, а то е един документ, с който е подало молба, за да стане чужд гражданин, поема едно на хиляда риск, да кажем, ако не бъде прието там, да остане без гражданство, но това ще се оправи. Но то ще предпочете този риск, за да не се лиши изобщо от възможността да приеме чуждото гражданство, което е свързано с много сериозни негови интереси, които родината няма никакво основание да отказва да ги защити. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Благодаря на господин Лучников.

Желае ли някой друг от колегите да вземе думата? Заповядайте, господин Янев.

ТОДОР ЯНЕВ (СДС): Уважаема госпожо председател, уважаеми господин Лучников! Аз не съм юрист, но искам да посоча един момент на вниманието ви, понеже се спомена Турция.

Как разбирате това сега - той е там и продължава да носи нашето гражданство. Той живее там и няма отношение към нашата държава, но има право да дойде в един момент и да гласува в нашата държава. С други думи, той се намесва в нашето законодателство, а практически той е напуснал тази страна.

Аз мисля, че щом той добие чуждо гражданство, ние трябва да го освобождаваме от българското. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Благодаря на господин Янев.

Други колеги желаят ли да вземат отношение? Не виждам желаещи.

Подлагам на гласуване най-напред предложението на народния представител Велко Вълканов в чл. 21 да се заличат думите "или ако има данни за открита процедура за придобиване на чуждо гражданство".

Моля, гласувайте.

Гласували 138 народни представители: за 40, против 84, въздържали се 14.

Предложението не се приема.

Моля, гласувайте текста на чл. 21, който става чл. 20, така както се предлага от вносителя и подкрепя от комисията.

Гласували 129 народни представители: за 117, против няма, въздържали се 12.

Член 20 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТΟΣЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 22. (1) Освобождаването на родителите от българско гражданство освобождава от българско гражданство и ненавършилите 14-годишна възраст техни деца, само ако е направено искане и за тях. За освобождаване на децата от 14 до 18-годишна възраст се изисква и тяхното съгласие.

(2) Когато само единият от родителите е подал молба за освобождаване от българско гражданство, децата могат да бъдат освободени при условията на ал. 1, само ако и другият родител е дал съгласието си. Съгласието на родителя не се изисква, когато той е лишен от родителски права."

Комисията подкрепя текста на вносителя по чл. 22, който става чл. 21.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПЕТЯ ШОПОВА: Благодаря на господин Лучников.

Желае ли някой думата? Няма желаещи.

Моля, гласувайте чл. 22, който става чл. 21, така както е предложен от вносителя и подкрепен от комисията.

Гласували 124 народни представители: за 124, против и въздържали се няма.

Член 21 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТΟΣЛАВ ЛУЧНИКОВ:

"Раздел II

Отмяна на натурализацията

Чл. 23. (1) Българско гражданство, придобито по натурализация, може да бъде отнето чрез отмяната на натурализацията, ако лицето:

1. си е послужило с данни или факти, станали основание за придобиване на българско гражданство, за които е установено по съдебен ред, че са неверни, и/или
2. е укрило данни или факти, които, ако са били известни, биха били основание за отказ за придобиване на българско гражданство.

(2) Отмяната на натурализацията е допустима само до изтичане на 10 години от придобиването на българското гражданство.

Чл. 24. Отмяната на натурализацията на единия съпруг не отменя натурализацията на другия съпруг и на децата, освен ако те са получили българското гражданство въз основа на същите неверни или укрити данни или факти."

По тези текстове няма направени предложения.

Комисията подкрепя текста на вносителя по членове 23 и 24, които стават съответно членове 22 и 23.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Господин Велко Вълканов има думата.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ (ДЛ): Предлагам, колеги, следната редакция, поправката е чисто редакционна:

"Натурализация, въз основа на която е придобито българското гражданство, може да бъде отменена, ако лицето ..."

Повтарям: "Натурализация, въз основа на която е придобито българско гражданство, може да бъде отменена, ако лицето ...", а не "отнета", защото не става дума за отнемане, а за отмяна на натурализацията.

Не сте ли склонен да приемете, господин Лучников?

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: Аз съм съгласен.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Става въпрос за чл. 23, ал. 1 - редакцията, която предлага господин Вълканов, и Вие сте съгласен, господин Лучников?

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте заглавието на раздел II и членове 23 и 24, както са предложени от вносителя, с тази редакционна поправка, която господин Вълканов предложи, като членовете стават съответно 22 и 23.

Гласували 122 народни представители: за 121, против няма, въздържал се 1.

Заглавието на раздел II и членове 22 и 23 са приети.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ:

"Раздел III

Лишаване от българско гражданство

Чл. 25. Лице, което е придобило българско гражданство по натурализация, може да бъде лишено от него, ако е осъдено с влязла в сила присъда за тежко престъпление против Републиката, при условие, че се намира в чужбина и не остава без гражданство.

Чл. 26. Лишаването от гражданство на единия съпруг не променя гражданството на другия съпруг и на децата."

По текстовете няма бележки.

Комисията подкрепя текста на вносителя по чл. 25 и 26, които стават съответно членове 24 и 25.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте заглавието на раздел III и членове 25 и 26, които стават съответно 24 и 25, така, както са предложени от вносителя.

Гласували 123 народни представители: за 123, против и въздържали се няма.

Заглавието на раздел III и членове 24 и 25 са приети.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Глава четвърта - Възстановяване на българско гражданство".

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте заглавието на глава четвърта така, както е предложено от вносителя.

Гласували 120 народни представители: за 120, против и въздържали се няма.

Заглавието на глава четвърта е прието.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 27. (1) Гражданството на лице, освободено от българско гражданство, може да бъде възстановено по негова молба, ако:

1. не е осъждано с влязла в сила присъда за умишлено престъпление в държавата, в която живее, или в Република България, и
2. не представлява заплаха за обществения ред, обществения морал, общественото здраве или за националната сигурност.

(2) Възстановяване на българско гражданство по ал. 1 може да се поиска след изтичане на две години от издаване на указа за освобождаване от българско гражданство."

Предложение на господин Гиньо Ганев:

В чл. 27, ал. 2 думите "след изтичане на две години" се заменят със "след изтичане на една година".

Комисията не приема предложението.

"(3) Гражданството на лице от небългарски произход, освободено от българско гражданство по негова молба или по силата на изселнически спогодби, сключени от Република България, може да бъде възстановено при условията на ал. 1 и ако лицето към датата на подаване на молбата преди не по-малко от три години е получило разрешение за постоянно пребиваване в Република България."

Предложение на господин Гиньо Ганев:

В чл. 27, ал. 3 да се добави текст със следния смисъл:

"При условията на реципрочност, уредена в двустранна спогодба със съответната държава."

Комисията не приема предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя по чл. 27, който става чл. 26, като предлага:

1. Алинея 2 да отпадне.
2. Алинея 3 става ал. 2 и се изменя така:

"(3) Гражданството на лице от небългарски произход, освободено от българско гражданство по негова молба или по силата на изселнически спогодби, сключени от Република България, може да бъде възстановено при условията на ал. 1 и ако лицето е получило разрешение за постоянно пребиваване в Република България най-малко три години преди подаването на молбата."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Лучников.

Господин Гиньо Ганев има думата.

ГИНЬО ГАНЕВ (ДЛ): С новата редакция на комисията, господин председател, аз смятам, че моите две предложения не трябва да бъдат поддържани. Аз ги оттеглям. Приемам тази редакция, която заличава ал. 2 и новата редакция на третата алинея съответства на логиката, която следвах и аз. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Благодаря на господин Ганев.

Моля, гласувайте чл. 27 с ал. 1 така, както е предложен от вносителя, и ал. 2 така, както е предложена от комисията, като съответно чл. 27 става чл. 26.

Гласували 116 народни представители: за 115, против няма, въздържал се 1.

Член 27 е приет.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 28. Гражданството на лице, лишено от българско гражданство, може да бъде възстановено, ако се установи, че не е имало основание за лишаване или ако основанието е загубило своето значение.

Чл. 29. (1) При възстановяване на българското гражданство на родители - български граждани, стават и децата им, ненавършили 14-годишна възраст. Децата от 14 до 18-годишна възраст стават български граждани, ако и те са поискали това.

(2) Когато възстановяването се иска само от единия родител, децата могат да придобият българско гражданство при условията на ал. 1 само ако и другият родител е дал съгласието си. Съгласието на родителя не се изисква, когато той е лишен от родителски права."

По тези два текста няма бележки.

Комисията подкрепя текста на вносителя по чл. 28 и 29, които стават съответно чл. 27 и 28.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Моля, гласувайте членове 28 и 29 така, както са предложени от вносителя и които стават съответно членове 27 и 28.

Гласували 116 народни представители: за 116, против и въздържали се няма.

Членове 27 и 28 са приети.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ:

"Глава пета

Производство във връзка с българското гражданство

Чл. 30. (1) Придобиване на българско гражданство по натурализация, освобождаване от българско гражданство и възстановяване на българско гражданство се извършват по молба на заинтересованото лице, подадена лично, по пощата или чрез изрично упълномощено по нотариален ред лице. Молбите, подадени по пощата или чрез пълномощник, трябва да бъдат с нотариално заверен подпис.

(2) За малолетните молбата се подава от техните родители или настойници, а за непълнолетните тя се приподписва от родителите или от попечителите им. Не се изисква съгласието на родител, който е лишен от родителски права.

Чл. 31. Предложение за придобиване на българско гражданство по чл. 17 се прави от министъра, отговарящ за съответната област, в която Република България има интерес от натурализацията на лицето или в която то има особени заслуги. Лицето, което ще придобива българско гражданство, трябва да е дало предварително писмено съгласие за това.

Чл. 32. (1) Предложение за отмяна на натурализация или за лишаване от българско гражданство се прави от главния прокурор.

(2) Ако са налице условията по чл. 23 или 25 (членове 22 или 24 по новите редакции), министърът на правосъдието и правната евроинтеграция може и сам да направи предложение за отмяна на натурализацията или за лишаване от българско гражданство.

Чл. 33. (1) Молбата и предложенията по чл. 30, 31 и 32, ал. 1 (респективно чл. 29, 30 и 31, ал. 1) се отправят до министъра на правосъдието и правната евроинтеграция.

(2) Когато молителят живее в чужбина, молбата може да се подаде чрез дипломатическото или консулското представителство на Република България, което задължително дава мотивирано становище.

(3) Молбата и документите, които се прилагат към нея, трябва да бъдат написани на български език."

Комисията подкрепя текста на вносителя по членове 30, 31, 32 и 33, които стават съответно 29, 30, 31 и 32.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Да, господин Вълканов иска думата.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ (ДЛ): Уважаеми колеги, имам бележка във връзка с чл. 31, в края - "Лицето, което ще придобива българско гражданство, трябва да е дало предварително писмено съгласие за това."

Питам се дали е коректно да се говори за съгласие в случая. Не е ли по-правилно да искаме да бъде подадена молба за българското гражданство? Мисля, че това е правилното. Във всички случаи трябва да има молба от лицето, а не просто някакво съгласие.

И аз ви моля този текст да бъде коригиран в такъв смисъл. Господин Лучников, Вие какво смятате? Едно съгласие като че ли е нещо, което стои въвн от него и той пътят си дава съгласието. А всъщност трябва да има молба от него и по тази молба съответният министър прави доклад и казва: да, това е вярно, имаме интерес лицето да стане български гражданин.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: Тук идеята на вносителя е друга. България има интерес дадено лице да стане български гражданин, съответният министър подава молба за това, а лицето пише, че е съгласно. Сега Вие предлагате лицето да подаде молба, а министърът да каже, че е съгласен. Това според мен няма особено значение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Ще поставя най-напред на гласуване предложението на господин Вълканов за промяна на текста, така както той го предложи - в чл. 31 вместо "писмено съгласие за това" да бъде "да е дало предварително писмена молба за това".

Гласували 141 народни представители: за 38, против 101, въздържали се 2.

Предложението не се приема.

Моля, гласувайте заглавието на глава пета и членове 30, 31, 32 и 33 така, както са предложени от вносителя и които съответно стават членове 29, 30, 31 и 32, като моля да се има предвид, че в чл. 32 и 33 също трябва да бъде коригирана номерацията на цитираните членове в съответствие с приетите вече промени в номерацията.

Гласували 117 народни представители: за 117, против и въздържали се няма.

Заглавието на глава пета и членове 29, 30, 31 и 32 са приети.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: "Чл. 34. (1) При Министерството на правосъдието и правната евроинтеграция има Съвет по гражданството, който се състои от председател - заместник-министър на правосъдието и правната евроинтеграция, и членове - по един представител на Министерството на правосъдието и правната евроинтеграция, Министерството на външните работи, Министерството на вътрешните работи, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването и на органите за българите в чужбина и за бежанците."

Предложение на Велко Вълканов: целесъобразно е председател на Съвета по гражданството да е министър на правосъдието или упълномощен от него заместник-министър. В този смисъл да се измени чл. 34, ал. 1.

Комисията не приема предложението.

"(2) На заседанията на Съвета по гражданството може да присъства представител на президента на Република България.

(3) Съветът по гражданството дава мнение по молбите и предложенията, свързани с българското гражданство.

(4) Министърът на правосъдието и правната евроинтеграция определя поименния състав на Съвета по гражданството по предложение на ръководителите на съответните ведомства по ал. 1 и издава правилник за дейността му."

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Комисията подкрепя текста на вносителя.

ДОКЛАДЧИК СВЕТОСЛАВ ЛУЧНИКОВ: Комисията подкрепя текста на вносителя, като не приема предложението на господин Вълканов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Да. Господин Вълканов?

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ (ДЛ, от място): Нека да гласуваме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН КУРТЕВ: Поставям на гласуване предложението на господин Вълканов вместо думите "заместник-министър" да бъде "министърът или упълномощен от него заместник-министър на правосъдието и правната евроинтеграция".

Гласували 145 народни представители: за 33, против 111, въздържал се 1.

Предложението не се приема.

Моля, гласувайте чл. 34, който става чл. 33, така както е предложен от вносителя.

Гласували 136 народни представители: за 125, против няма, въздържали се 11.

Член 33 е приет.

Съобщения:

Комисията за противодействие на престъпността и корупцията ще проведе заседание на 5 ноември, от 17,00 ч., в кабинет N 226.

Комисията по бюджет, финанси и финансов контрол ще проведе заседания днес, от 15,00 ч., в зала N 248, и утре, от 15,00 ч., също в зала N 248.

Комисията по икономическата политика няма да проведе заседанията, които са насрочени за днес и утре.

Комисията по труда и социалната политика ще проведе съвместно заседание с Комисията по здравеопазването, младежта и спорта днес, от 15,00 ч., в зала N 130.

Комисията по образованието и науката ще проведе заседание днес, от 15,00 ч., в зала N 142.

Комисията по здравеопазването, младежта и спорта ще проведе заседание днес, от 15,00 ч., в зала N 130.

Комисията по културата и медиите ще проведе заседание утре, четвъртък, от 15,00 ч., в зала N 134.

Комисията по труда и социалната политика ще проведе редовно заседание утре, четвъртък, от 15,00 ч., в зала N 42.

Комисията по земеделието, горите и поземлената реформа ще проведе заседание утре, четвъртък, от 15,00 ч., в зала N 142.

Следващото заседание на Народното събрание ще се проведе утре, 5 ноември, от 9,00 ч.

Закривам заседанието. (Звъни.)

(Закрито в 14,01 ч.)

Председател:

Йордан Соколов

Заместник-председатели:

Иван Куртев

Благовест Сендов

Петя Шопова

Секретари:

Васил Клявков

Ивалин Йосифов

2025

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2023

януари
февруари
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2021

януари
февруари
март
април
май
юли
август
септември
декември

2024

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
ноември
декември

2022

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
октомври
ноември
декември

2020

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2019

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2017

януари
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2015

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2013

януари
февруари
март
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2011

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2009

януари
февруари
март
април
май
юни
юли

2018

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2016

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2014

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
октомври
ноември
декември

2012

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2010

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2008

януари
февруари
март
април
май
юни
юли

август
септември
октомври
ноември
декември

2007

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2005

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2003

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2001

януари
февруари
март
април
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1999

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1997

януари

септември

октомври

ноември

декември

2006

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2004

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2002

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2000

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1998

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1996

януари

февруари
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1995

февруари
декември

1993

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1991

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1989

май
ноември
декември

1987

април
юли
август
декември

1985

май
октомври
декември

1983

март
септември
декември

февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1994

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври

1992

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1990

януари
февруари
март
април
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1988

юли
декември

1986

януари
март
юни
октомври
декември

1984

януари
май
септември
ноември

1982

март
юни
ноември
декември

1981

юни
юли
октомври
декември

1979

април
октомври

1977

април
май
юни
декември

1975

март
юли
декември

1973

март
юни
октомври
декември

1971

февруари
май
юли
декември

1969

април
юли
ноември

1967

юни
ноември
декември

1965

юни
декември

1963

октомври
декември

1961

февруари
юни
ноември

1959

февруари
март
юли
ноември
декември

1957

януари

1980

юни
октомври
декември

1978

март
юли
ноември
декември

1976

март
юни
октомври

1974

април
юли
октомври

1972

април
ноември
декември

1970

юни
октомври
декември

1968

март
октомври
декември

1966

март
юни
декември

1964

април
юни
септември
декември

1962

март
ноември
декември

1960

февруари
март
ноември
декември

1958

януари
февруари
ноември

1956

февруари

февруари
март
ноември
декември

1955

февруари
май
ноември
декември

1953

февруари
ноември

1951

февруари
ноември
декември

1949

януари
февруари
юли
септември
октомври

1947

януари
февруари
март
април
май
юни
август
септември
октомври
ноември
декември

1945

декември

1943

януари
февруари
март
юли
септември
октомври
ноември
декември

1941

януари
февруари
март
април
май
юли
септември
октомври
ноември
декември

1939

април
юни
юли
август
ноември
декември

1954

януари
февруари
април
ноември

1952

февруари
ноември

1950

януари
февруари
май
ноември
декември

1948

януари
февруари
март
август
септември
ноември
декември

1946

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
ноември
декември

1944

януари
март
август

1942

януари
февруари
март
юни
юли
октомври
ноември
декември

1940

февруари
март
април
май
юни
септември
октомври
ноември
декември

1938

януари
февруари
март
април

1934

януари
февруари
март
април
май

1932

януари
февруари
март
април
май
юни
октомври
ноември
декември

1930

януари
февруари
март
април
май
октомври
ноември
декември

1928

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1926

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1924

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
октомври
ноември
декември

май
юни
юли
октомври
ноември
декември

1933

януари
февруари
март
април
май
юни
октомври
ноември
декември

1931

януари
февруари
март
април
август
септември
октомври
ноември
декември

1929

януари
февруари
март
април
май
юни
октомври
ноември
декември

1927

януари
февруари
март
април
юни
юли
август
октомври
ноември
декември

1925

януари
февруари
март
април
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1923

януари
февруари
март
май
юни
декември

1922

януари
февруари
март
април
юни
юли
октомври
ноември
декември

1920

януари
февруари
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1918

януари
февруари
март
април
септември
октомври
ноември
декември

1916

януари
февруари
март
юни
юли
август
октомври
ноември
декември

1914

март
април
май
юни
юли
октомври
ноември
декември

1912

януари
февруари
март
септември
декември

1910

януари
февруари
октомври
ноември
декември

1908

юни

1921

януари
февруари
март
април
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1919

февруари
март
април
октомври
ноември
декември

1917

януари
февруари
март
април
октомври
ноември
декември

1915

януари
февруари
март
декември

1913

февруари
март
април
юни
юли
декември

1911

януари
февруари
юни
юли
октомври
ноември
декември

1909

януари
октомври
ноември
декември

1907

януари

юли
октомври
ноември
декември

1906

януари
октомври
ноември
декември

1904

януари
октомври
ноември
декември

1902

април
май
юни
юли
октомври
ноември
декември

1900

януари
октомври
ноември

1898

октомври
ноември
декември

1896

януари
февруари
декември

1894

октомври
ноември
декември

1892

октомври
ноември
декември

1890

октомври
ноември
декември

1888

октомври
ноември
декември

1886

февруари
март
октомври
ноември
декември

1905

януари
октомври
ноември
декември

1903

януари
февруари
март
ноември
декември

1901

февруари
март
април
май
юни
август
октомври
ноември
декември

1899

май
юни
октомври
ноември
декември

1897

януари
февруари
октомври
ноември
декември

1895

октомври
ноември
декември

1893

май
октомври
ноември
декември

1891

октомври
ноември
декември

1889

октомври
ноември
декември

1887

юни
август
октомври
ноември
декември

1885

юни
юли
септември
октомври
ноември

1884

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1882

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1880

март
април
май
юни
октомври
ноември
декември

януари
февруари
май
юни
септември

1883

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1881

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1879

февруари
март
април
октомври
ноември
декември

Интернет порталът е надграден по проект N° BG05SFOP001-2.013-0001 с наименование „Повишаване на ефективността при въвеждането на директивите и мерките по прилагането на актовете на Европейския съюз в българските закони“, осъществен с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София 1169, пл. „Народно събрание“ N°2

- Държавен вестник;

София 1169, пл. „Княз Александър I“ N°1

- пленарна зала;
- парламентарни групи;
- постоянни и временни комисии;
- приемна за граждани, вход "Дондуков";
- предоставяне на достъп до обществена информация;
- обществени поръчки;

   [Контакти](#) Телефонна централа: 02 / 939 39

© 2021 Народно събрание на Република България